

TELENOR BANKA a.d. BEOGRAD

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015. GODINE**

SADRŽAJ

	STRANA
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
BILANS USPEHA	3
BILANS STANJA	4
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	5
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	6
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	7 - 8
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	9 - 81
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	1 - 12

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA TELENOR BANKE A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Telenor banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocena rizika da li finansijski izveštaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled prevare ili greške. Vršeci procenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocenu opravdanosti primene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2015. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izveštaja o poslovanju Banke. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa propisima Republike Srbije. Naša odgovornost je da ocenimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izveštaja o poslovanju su bile ograničene na procenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izveštaj o poslovanju koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izveštajima Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2015. godine.

U Beogradu, 05. april 2016. godine

Olivera Andrijašević

Ovlašćeni revizor

i za Ernst & Young d.o.o. Beograd

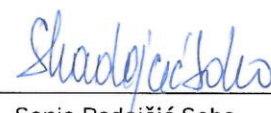
BILANS USPEHA

	Broj napomene	Za period 01.01.- 31.12.2015.	Za period 01.01.- 31.12.2014.
Prihodi od kamata	4	258.483	176.971
Rashodi od kamata	4	(124.383)	(38.874)
Neto prihod po osnovu kamata		134.100	138.097
Prihodi od naknada i provizija	5	111.842	34.252
Rashodi od naknada i provizija	5	(84.975)	(34.700)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		26.867	(448)
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	6	4.147	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7	16.471	2.490
Ostali poslovni prihodi	8	54.461	91.100
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	9	-	267.619
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	9	(27.326)	-
Ukupan neto poslovni prihod		208.720	498.858
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(456.093)	(342.233)
Troškovi amortizacije	11	(178.179)	(140.251)
Ostali rashodi	12	(824.346)	(868.604)
Gubitak pre oporezivanja		(1.249.898)	(852.230)
Porez na dobitak	13	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	13	(1.796)	(8.515)
Gubitak nakon oporezivanja		(1.251.694)	(860.745)

Beograd, 05. april 2016. godine

 Martin Navratil
 Predsednik Izvršnog odbora

 Sanja Radojčić Sobo
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

		Za period 01.01.- 31.12.2015.	Za period 01.01.- 31.12.2014.
U hiljadama dinara	<u>Napomene</u>		
GUBITAK PERIODA		<u>(1.251.694)</u>	<u>(860.745)</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Aktuarski dobici		-	2.571
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		-	-
Dobitak/(gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na rezultat perioda		-	(385)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda		-	2.186
UKUPAN NEGATIVAN REZULTAT PERIODA		<u>(1.251.694)</u>	<u>(858.561)</u>
Pripisuje se:			
Akcionarima matičnog pravnog lica		(1.251.694)	(858.561)

Beograd, 05. april 2016. godine

 Martin Navratil Predsednik Izvršnog odbora	 Sanja Radojčić Sobo Član Izvršnog odbora
--	---

BILANS STANJA

	Broj napomene	Stanje na dan 31.12.2015.	Stanje na dan 31.12.2014.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	14	2.395.667	567.063
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	15	179.987	-
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	16	2.320.226	875.720
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17	456.309	1.129.836
Kredit i potraživanja od komitenata	18	1.624.808	114.330
Nematerijalna ulaganja	19	319.983	375.467
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	332.059	299.157
Tekuća poreska sredstva	4	4	4
Odložena poreska sredstva		93.425	95.221
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	21	33.361	26.775
Ostala sredstva	22	120.343	122.644
Ukupno aktiva		7.876.172	3.606.217
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	7.729	405.899
Depozit i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	5.368.328	525.275
Subordinirane obaveze	26	469.957	473.050
Rezervisanja	27	33.675	18.757
Ostale obaveze	29	425.652	620.582
Ukupno obaveze		6.305.341	2.043.563
Kapital	30		
Akcijski kapital		3.698.663	11.917.458
Gubitak		(2.130.018)	(10.559.479)
Rezerve		2.186	204.675
Ukupno kapital		1.570.831	1.562.654
Ukupno pasiva		7.876.172	3.606.217

Beograd, 05. april 2016. godine

 Martin Navratil
 Predsednik Izvršnog odbora

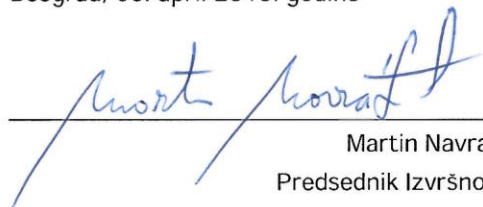

 Sanja Radojčić Sobo
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

	Akcijski kapital	Rezerve iz dobiti	Dobitak/(gubitak)	Ukupno
Početno stanje na dan 1. Januar 2014.	11.685.058	202.489	(9.698.734)	2.188.814
Ukupan pozitivan ostali rezultat	-	2.186		2.185
Gubitak tekuće godine	-	-	(860.745)	(860.745)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	232.400	-	-	232.400
Stanje na dan 31.decembar 2014.	11.917.458	204.675	(10.559.479)	1.562.654
Početno stanje na dan 1. Januar 2015.	11.917.458	204.675	(10.559.479)	1.562.654
Gubitak tekuće godine	-	-	(1.251.694)	(1.251.694)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	1.259.871	-	-	1.259.871
Raspodela dobiti, odnosno pokriće gubitka - smanjenje	(9.478.666)	(202.489)	9.681.155	-
Stanje na dan 31.decembar 2015.	3.698.663	2.186	(2.130.018)	1.570.831

Beograd, 05. april 2016. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Sanja Radojčić Sobo
Član Izvršnog odbora

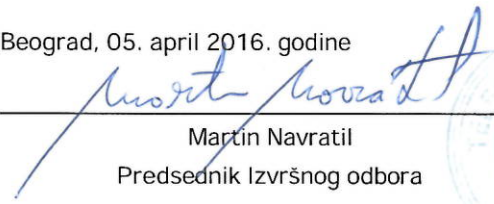
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

	2015.	2014.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	608.026	603.798
Prilivi od kamata	432.017	206.386
Prilivi od naknada	116.352	20.058
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	59.657	377.354
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.667.993)	(720.260)
Odlivi po osnovu kamata	(120.158)	(41.563)
Odlivi po osnovu naknada	(84.976)	(34.839)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(454.594)	(325.473)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(20.609)	(12.084)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(987.656)	(306.301)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(1.059.967)	(116.462)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	4.427.695	285.190
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	285.190
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	4.427.695	-
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(4.109.768)	(2.952.378)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(2.485.275)	-
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(1.624.493)	(875.720)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	-	(2.076.658)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(742.040)	(2.783.650)
Plaćeni porez na dobit	-	(2.462)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(742.040)	(2.786.112)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	13.647	50.953
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	13.647	50.953
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(176.358)	(661.266)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(176.358)	(661.266)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(162.711)	(610.313)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.259.871	697.400
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	1.259.871	232.400
Prilivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	-	465.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(3.094)	-
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(3.094)	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.256.777	697.400

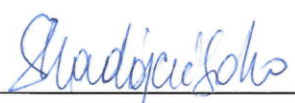
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)

SVEGA PRILIVI GOTOVINE	6.309.239	1.637.341
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(5.957.213)	(4.336.366)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	352.026	-
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	(2.699.025)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	781.231	3.440.900
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	<u>3.869</u>	<u>39.356</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	<u>1.137.126</u>	<u>781.231</u>

Beograd, 05. april 2016. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Sanja Radojčić Sobo
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Telenor banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao akcionarsko društvo 15. maja 1996. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju od 25. aprila 1996. godine. Naziv Banke prilikom osnivanja bio je Alco banka a.d. Beograd.

Banka je registrovana kod Privrednog suda u Beogradu, pod brojem Fi-8660/96 15. maja 1996. godine u registarskom ulošku I-76963-00. Narodna banka Jugoslavije je rešenjem br. 346 od 24. aprila 1996. godine izdala dozvolu za rad Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta depozita;
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita;
- devizne, devizno – valutne i menjačke poslove;
- garancijske poslove;
- depo poslove;
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti;
- obavljanje platnog prometa;
- posredovanje u trgovini hartijama od vrednosti;
- kupovinu i naplatu potraživanja;
- poslove finansijskog inženjeringa i konsaltinga i
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Rešenjem Narodne banke Srbije br. 32/03 od 2. aprila 2003. godine Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (veliko ovlašćenje).

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu Posl. br. V-Fi – 7016/04 od 29. juna 2004. godine izvršen je upis u sudski registar promene naziva Banke, odnosno umesto naziva Alco banka a.d. Beograd, Požeška 65/b, upisan je nov naziv, A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b. Ostali podaci ostali su nepromenjeni. Narodna banka Srbije je svojim rešenjem G.br. 11970 od 2. novembra 2007. godine dala saglasnost na Predlog izmena i dopuna Ugovora o osnivanju i na Predlog Statuta A banke a.d. Beograd, koje je utvrdio Upravni odbor Banke svojim Odlukama br. 12199/07 i 12200/07, na sednici održanoj dana 20. septembra 2007. godine.

Bankom su do 12. juna 2007. godine upravljali akcionari srazmerno visini svog uloga u akcionarskom kapitalu Banke. Od 13. juna 2007. godine, sve akcije Banke (100%) preuzelo je društvo KBC Insurance NV, Belgija čiji matični entitet grupe je KBC Group NV, Belgija.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 11511/2008 od 5. marta 2008. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b i upisan je naziv KBC banka a.d., Beograd, Požeška 65/b.

19. decembra 2013. godine akcije KBC banke a.d. Beograd preuzete su od strane Telenor Danmark Holding A/S, Danska, deo Telenor Grupe sa sedištem u Norveškoj. Time je ispunjena obaveza na osnovu ugovora, potpisanog 29. aprila 2013. godine, kojim je Telenor Grupa preuzela 100 odsto akcija u KBC Banci, dok je Societe Generale banka preuzela najveći deo portfolia clijenata.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 38971/2014 od 09. maja 2014. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv KBC banka a.d i upisan je naziv Telenor banka a.d Beograd.

U toku 2015. godina Banka je zatvorila mrežu filijala i ekspozitura i na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je svoje poslovanje obavljala preko sedišta u Novom Beogradu, Omladinskih brigada br. 90v i jednoj ekspozituri sa sedištem na istoj adresi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

10. septembra 2014. godine i zvanično je predstavljena u javnosti Telenor banka kao prva on line mobilna banka u regionu sa novim modelom poslovanja. U fokusu nove strategije je pružanje inovativnih finansijskih usluga fizičkim licima iz domena internet i mobilnog bankarstva. Komunikaciju sa korisnicima banka obavlja preko internet i mobilne aplikacije kao i mreže Telenor prodavnica u Srbiji.

Banka je na dan 31. decembra 2015. godine imala 154 zaposlenih (31. decembra 2014: 139 zaposlenih).

Matični broj Banke je 17138669. Poreski identifikacioni broj Banke je 100000049.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2014. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik Republike Srbije“ broj 71/2014 i 135/2014).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, derivate, ostala finansijska sredstva i obaveze namenjena trgovanju, finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti preko bilansa uspeha i obaveze za plaćanje akcijama zasnovane na gotovini. Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.2. A) Novi i izmenjeni standardi i tumačenja

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s prethodnom finansijskom godinom osim narednih dopunjenih MSFI, koji su usvojeni od strane Banke dana 1. januara 2015. godine.

Uticaj usvajanja standarda ili interpretacije na finansijske izveštaje je opisan u nastavku.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2011 – 2013, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenjive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2015. godine. Uprava Banke je napravila procenu uticaja ovih poboljšanja i zaključila da nema uticaja na finansijske izveštaje Banke na 31. decembar 2015. i godinu koja se tada završava.

Dopunjeni standardi su:

- MSFI 3 Poslovne kombinacije

Poboljšanje se odnosi na to da MSFI 13 isključuje iz svog delokruga računovodstvo zajedničkih poduhvata u okviru finansijskih izveštaja samog zajedničkog poduhvata.

- MSFI 13 Merenje fer vrednosti

Poboljšanja se odnose na delokrug izuzetka portfolija definisan u paragrafu 52 MSFI 13 uključujući sve ugovore koji su u okviru MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i vrednovanje ili MSFI 9 Finansijski instrumenti bez obzira da li su u skladu sa definicijom finansijske imovine ili finansijskih obaveza definisanih u okviru MRS 32 Finansijski instrumenti: Prezentacija.

- MRS 40 Investicione nekretnine

Poboljšanje se odnosi na pojašnjenje kada transakcija koja zadovoljava definiciju kako biznis kombinacije definisane u MSFI 3, tako i investicione nekretnine kao što je definisano u MRS 40, zahteva razdvojenju primenu oba standarda nezavisno jedan od drugog.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)*2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
(nastavak)

2.2. B) Usvojeni standardi koji još nisu primenjivi i ranije usvojeni standardi

- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina (Dopuna): Prihvaćene metode amortizacije

Dopuna standarda je primenjiva za period počev od ili posle 1. januara 2016. godine. Dopuna predstavlja dodatna pojašnjenja i smernice kako obračunavati amortizaciju nekretnina, postrojenja, opreme ili nematerijalne imovine. Dopuna pojašnjava princip u MRS 16 i MRS 38 da prihod više predstavlja ekonomsku korist koja nastaje vođenjem biznisa (čiji je aktiva deo), nego ekonomsku korist koja nastaje upotrebom nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne aktive. Kao rezultat toga, odnos između ostvarenog prihoda i prihoda koji je bio planiran da bude ostvaren ne može biti uzet u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno može biti korišćen u retkim slučajevima kod amortizacije nematerijalne imovine. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MRS 19 Primanja zaposlenih (Dopuna): Doprinosi zaposlenih

Dopuna standarda je primenjiva za period počev od ili posle 1. februara 2015. godine. Dopuna se odnosi na doprinose zaposlenih ili trećih lica u skladu sa planom penzijskih primanja. Cilj dopune je da pojednostavi obračun doprinosa nezavisno od broja godina koji je zaposleni proveo u službi, na primer, doprinosi zaposlenog se obračunavaju kao fiksni procenat na platu. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MSFI 9 Finansijski Instrumenti: Priznavanje i odmeravanje

Standard je primenjiv za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, uz dozvoljeno ranije usvajanje. Konačna verzija MSFI 9 Finansijski instrumenti odražava sve faze finansijskih instrumenata i zamenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje, kao i sve pređašnje verzije MSFI 9. Standard uvodi nove zahteve za priznavanje i odmeravanje, ispravku vrednosti i računovodstvo hedžinga (hedge accounting). Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MSFI 11 Zajednički poduhvati (Dopuna): Računovodstvo u zajedničkom poduhvatu

Dopuna standarda je primenjiva za period počev od ili posle 1. januara 2016. godine. Bazira se na računovodstvu koje je u zajedničkom interesu u okviru joint venture i joint operation aranžmana. Daje smernice i objašnjava sticanje interesa u okviru zajedničkih poduhvata koji konstituišu biznis u skladu sa MSFI i precizira odgovarajući računovodstveni tretman ovakvih akvizicija. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MSFI 15 Prihodi po ugovoru s kupcima

Standard je primenjiv za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primjenjivati na prihode po ugovoru s kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtevi standarda će se takođe primenjivati na priznavanje i merenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine, koja nije posledica uobičajenih aktivnosti Društva (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahteva detaljna obelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o obavezama rezultata; promene u stanju imovine i obaveza po osnovu ugovora između perioda, kao i ključne procene. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (nastavak)

2.2. B) Usvojeni standardi koji još nisu primenjivi i ranije usvojeni standardi (nastavak)

- MRS 27 Pojedinačni finansijski izveštaji (Dopuna)

Dopuna standarda je primenjiva za period počev od ili posle 1. januara 2016. godine. Ova dopuna omogućava entitetima da koriste metod učešća za obračun investicija u njihova predstavništva, zajedničke poduhvate sa drugim licima iako imaju različite finansijske izveštaje i da će omogućiti prelazak na MSFI za posebne finansijske izveštaje, smanjujući troškove bez uticaja na podatke koji su dostupni investitorima. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog preduzeća (Dopuna)

Dopuna ukazuje na poznato neslaganje između zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih preduzeća i zajedničkih poduhvata. Rezultat dopuna odnosi se na to da je gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira biznis, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja nije ključna za obavljanje biznisa, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog preduzeća. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 Investicioni entiteti: Primena izuzetaka konsolidacije (dopuna)

Dopuna se odnosi na tri problema koja se sve češće pojavljuju u praksi u okviru investicionih entiteta sa izuzetkom konsolidacije. Dopuna standarda je primenjiva za period počev od ili posle 1. januara 2016. godine. Dopune pojašnjavaju da je nepostojanje konsolidovanog finansijskog izveštaja primenljivo na matično lice koje je ogranak investicionog entiteta, kada investicioni entitet vrednuje sve svoje podružnice po fer vrednosti. Takođe, standard pojašnjava da jedino zavisni entitet koji nije investicioni, sam po sebi, ali istovremeno pruža podršku investicionom entitetu može biti uključen u konsolidaciju. Sve ostale podružnice investicionog entiteta se procenjuju po fer vrednosti. Na kraju, dopuna MRS 28 Investicije u podružnice i zajedničke poduhvate omogućava investitoru, kada primenjuje metod učešća, da zadrži vrednovanje po fer vrednosti primenjeno od strane investicionog entiteta u skladu sa interesom prema ostalim zavisnim entitetima. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

- MRS 1: Inicijativa obelodanjivanja (Dopuna)

Dopuna MRS 1 'Prezentacija finansijskih izveštaja' dodatno podstiče Društva na primenu profesionalne procene u odluci koje informacije treba obelodaniti, te kako strukturirati svoje finansijske izveštaje. Dopune su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2016. godine. Dopune uskog fokusa MRS razjašnjavaju, a ne menjaju značajno postojeće zahteve MRS 1. Dopune se odnose na materijalnost, redosled napomena, podzbirova i razvrstavanja, računovodstvene politike i predstavljanje stavki ostale sveobuhvatne dobiti proizašle iz ulaganja po metodi udela.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (nastavak)

2.2. B) Usvojeni standardi koji još nisu primenjivi i ranije usvojeni standardi (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2010 – 2012, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenjive za period počev od ili nakon 1. februara 2015. godine. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

Dopunjeni standardi su:

- MSFI 2 Plaćanje akcijama

Ovo poboljšanje menja definicije „uslova sticanja“ i „tržišnog stanja“ i dodaje definicije za „stanje učinka“ i „stanje usluga“ (koji su prethodno bili deo definicije „uslovi sticanja“).

- MSFI 3 Poslovne kombinacije

Ovo poboljšanje odnosi se na razmatranje da sticanja koja se ne klasifikuju kao kapital se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz gubitak ili dobitak bez obzira da li to spada u okvir MSFI 9 finansijski instrumenti.

- MSFI 8 Poslovni segmenti

Poboljšanje podrazumeva da entitet obelodani procene napravljene od strane menadžmenta u primeni kriterijuma agregacije na operative segmente i pojašnjava da bi entitet trebalo da obezbedi usaglašavanje svih segmenata imovine prema imovini entiteta, ukoliko su su izveštaji o segmetnima imovine podnošeni redovno.

- MSFI 13 Merenje fer vrednosti

Ovo poboljšanje odnosi se na to da objava MSFI 14 i dopuna MSFI 9 i MRS 19 nije onemogućila merenje kratkoročnih potraživanja i dugovanja, gde nije navedena kamatna stopa, bez diskontovanja, ukoliko su efekti nediskontovanja nematerijalni.

- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema

Dopuna pojašnjava da kada je nekretnina, postrojenje, ili oprema revalorizovana, bruto knjigovodstvena vrednosti prilagođava se na način da bude konzistentna sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.

- MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana

Dopuna se odnosi na to da entitet koji pruža ključne menadžment usluge matičnom preduzeću predstavlja povezano lice izveštavajućeg preduzeća.

- MRS 38 Nematerijalna imovina

Dopuna pojašnjava da kada je nematerijalna imovina revalorizovana, bruto knjigovodstvena vrednosti prilagođava se na način da bude konzistentna sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (nastavak)

2.2. B) Usvojeni standardi koji još nisu primenjivi i ranije usvojeni standardi (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2012 – 2014, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenjive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2016. godine. Ne očekuje se da će izmene i dopune imati uticaja na finansijsko izveštavanje Banke.

Dopunjeni standardi su:

- MSFI 5 Stalna imovina koja se drži radi prodaje i prestanak poslovanja

Dopuna se odnosi na to da promena sa jedne metode rashodovanja na drugu (kroz prodaju ili distribuciju vlasnicima) ne treba biti razmotrena kao novi plan rashodovanja, već kao nastavak originalog plana. Stoga, ne postoji prekid primene uslova MSFI 5. Takođe, promena metode ne menja datum klasifikacije.

- MSFI 7 Finansijski instrumenti – Obelodanjivanje

Dopuna se odnosi na ugovor o uslugama koji uključuje nadonkadu može konstituisati ulaganje u finansijsku aktivu. Takođe, dopuna pojašnjava da prebijanje finansijskih obaveza i finansijske imovine nije potrebno uključiti u periodični finansijski izveštaj.

- MRS 19 Primanja zaposlenih

Dopuna se odnosi na to da se korporativne obveznice procenjuju na osnovu valute u kojoj su denominirane, a ne na osnovu toga iz koje zemlje dolaze. Kada nema tržišta na kom bi se mogle ove obveznice vrednovati u valuti u kojoj su denominirane, uzima se stopa državnih hartija od vrednosti.

- MRS 34 Periodično finansijsko izveštavanje

Dopuna pojašnjava da zahtevane privremene objave moraju biti sadržane u periodičnim finansijskim izveštajima ili uključene u napomene između privremenih finansijskih izveštaja ili biti uključene u složenije finansijske izveštaje (npr. Izveštaj menadžmenta ili Izveštaj o riziku). Odbor ukazuje da i ostale informacije moraju biti dostupne u okviru periodičnog finansijskog izveštaja svim korisnicima pod istim uslovima kao što su im sami izveštaji dostupni i u isto vreme. Ukoliko korisnici nemaju mogućnost pristupa informacijama pod ovim uslovima onda je periodični finansijski izveštaj nekompletan.

- MSFI 16: Lizing

Standard je primenjiv za period počev od ili posle 1. januara 2019. MSFI 16 postavlja načela za prepoznavanje, merenje, prikazivanje i objavu lizinga za obe strane ugovora, npr. kupca („zajmoprimac“) i dobavljača („zajmodavac“). Novi standard zahteva od zajmoprimca da navede većinu zajmova u finansijskim izveštajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve zajmove, uz određene izmene. Računovodstvo zajmodavca je suštinski nepromenjeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA PRIPREMU I OBELODANJIVANJA U FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
(nastavak)

2.2. B) Usvojeni standardi koji još nisu primenjivi i ranije usvojeni standardi (nastavak)

- MRS 12 Porez na dobit (Dopuna): Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke

Standard je primenjiv za period počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ovih izmena je da pojašni obračun za odložena poreska sredstva za nerealizovane gubitke po osnovu dužničkih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti. Na primer, dopuna daje pojašnjenje za odložena poreska sredstva kada entitetu nije dozvoljeno da odbije nerealizovane gubitke u poreske svrhe ili kad entitet ima mogućnost i nameru da drži dužničke instrumente dok ne dođe do poništenja nerealizovanog gubitka.

- MRS 7 Izveštaj o novčanim tokovima (Dopuna): Inicijativa

Standard je primenjiv za period počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ove dopune je da omogući korisnicima finansijskih izveštaja da procene promene u obavezama proizašle iz aktivnosti finansiranja. Dopuna će zahtevati od entiteta da obelodane informacije kako bi omogućili investitorima procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja, uključujući promene koje proizilaza kako iz novčanih, tako i nenovčanih promena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti priliv ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i klijenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, osim naknada ili dodatnih troškova koji su povezani sa odobravanjem kredita, ali ne i budući kreditni gubici.

Evidenciona kamata se obračunava na sve plasmane koji se procenjuju na individualnoj osnovi i za koje je obračunata ispravka vrednosti. Potraživanja i obaveze za evidencionu kamatu evidentiraju se u vanbilansnoj evidenciji.

Naknade za odobrenje kredita i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i prikazane kao umanjeње pozicije Kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 18), koja se prenose u korist bilansa uspeha i prikazuju u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Prihodi i rashodi od zakupa

Prihodi od zakupnina koji se odnose na investicione nekretnine se priznaju ravnomerno tokom perioda zakupa i iskazuju se u korist bilansa uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 12).

3.4. Preračun stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 37).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti ili valutnoj klauzuli i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, odnosno valutnoj klauzuli evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 7).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja ili datum izmirivanja, odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i krediti i potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospeća i Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do dospeća.

Nakon početnog vrednovanja, ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope, uzimajući u obzir diskonte i premije ostvarene prilikom sticanja određenog instrumenta, i iskazuju se u okviru prihoda od kamata.

Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente prikazane su u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja koja se prenose u korist bilansa uspeha i prikazuju u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta.

3.5.2. Krediti i plasmani bankama i komitentima

Kredit i plasmani bankama i komitentima predstavljaju finansijska sredstva koja imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospeća i koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva nisu stečena sa namerom da se odmah ili u kratkom roku ponovo prodaju i nisu klasifikovana kao hartije od vrednosti ili drugi plasmani kojima se trguje ili hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata i naknada.

Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

3.5.3. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospeo. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja primenom prvobitne efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.4. Vrednovanje kolaterala

Banka nastoji da smanji rizik uzimanjem kolaterala, gde god je to moguće. Kao kolateral se javljaju različiti oblici finansijskih i nefinansijskih sredstava kao što su: depoziti, hartije od vrednosti, garancije, hipoteke, zalihe i potraživanja. Vrednost kolaterala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja, kao i kvartalno, međutim, neki tipovi kolaterala, kao što su na primer, depoziti i hartije od vrednosti, vrednuju se dnevno.

U meri u kojoj je to moguće, Banka koristi raspoložive podatke sa tržišta kako bi vrednovala kolaterale. Nefinansijske vrste kolaterala, kao što su hipoteke na nekretninama, vrednuju se najmanje jednom u tri godine, oslanjanjem na informacije od strane nezavisnih procenitelja, cena na tržištu nekretnina, revidiranih finansijskih izveštaja i drugih nezavisnih izvora.

3.5.5. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju su sredstva koja su prilikom inicijalnog vrednovanja klasifikovana u ovu kategoriju ili koja se ne kvalifikuju za klasifikaciju u kategorije sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti preko bilansa uspeha, hartija od vrednosti koje se drže do dospeća ili kredita i plasmana.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju učešća u kapitalu drugih pravnih lica i deo državnih obveznica sa rokom dužim od godinu dana.

Budući da za učešća u kapitalu ne postoji aktivno tržište ista su vrednovana po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, koja se vrši na osnovu procene rukovodstva o umanjenju vrednosti ovih uloga. Državne obveznice vode se po fer vrednosti.

3.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze, kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.7. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupa finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva ili
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, vrednuje se u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.8. Obezvrednjenje finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi obezvređenja (umanjenja vrednosti) nekog sredstva ili grupe sredstava. Smatra se da je finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvređena ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvređenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu proceniti.

Dokazi o obezvređenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, docnju pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.8. Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Kredit i plasmani bankama i komitentima

Prilikom procene obezvređenja kredita i plasmana bankama i komitentima vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, Banka prvo vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena, Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu procenu obezvređenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvređenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvređenja nisu uključena u grupnu procenu obezvređenja.

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava vrši se na osnovu procene rukovodstva o njihovoj naplativosti. Rukovodstvo Banke na dan bilansa stanja procenjuje postojanje objektivnih dokaza o obezvređenju finansijskih sredstava, u zavisnosti od broja dana prekoračenja roka dospeća glavnice i kamate, finansijskog položaja komitenta, i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka usled obezvređenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti budućih tokova gotovine (ne uzimajući u obzir očekivane kreditne gubitke koji još uvek nisu nastali). Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha. Kredit i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena.

Ukoliko, tokom naredne godine, dođe do smanjenja ili povećanja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se desio nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se povećava ili smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti.

Procena obezvređenja se sprovodi na individualnoj osnovi i na grupnoj osnovi. Individualna procena ispravki vrednosti se vrši za kredite i potraživanja od klijenata čija ukupna izloženost prelazi 2,5 miliona dinara, a koji pripadaju kategorijama PD 10-11. Kredit i potraživanja od klijenata koji su klasifikovani kao PD 12, procenjuju se na individualnoj osnovi bez obzira na iznos potraživanja.

Sadašnja vrednost očekivanih budućih tokova gotovine se diskontuje korišćenjem originalne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa. Obračun sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolaterala, umanjene za troškove realizacije i prodaje kolaterala, bez obzira da li je verovatno da će doći do procesa realizacije kolaterala ili ne.

U svrhe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi i to: normalan portfolio PD 1-9 (bez obzira na iznos ukupne izloženosti pojedinačnog potraživanja) i portfolio mogućeg gubitka PD 10-11, za potraživanja čija ukupna izloženost ne prelazi 2,5 miliona dinara.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvređenja se procenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. S tim u vezi ne postoji unwinding efekat za koji je moguće umanjiti iznos ispravke vrednosti u korist prihoda od kamate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.8. Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Kredit i plasmani bankama i komitentima (nastavak)

Istorijska iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su postojali tokom istorijskog perioda, a ne postoje na dan bilansa stanja.

Metodologija i pretpostavke koji se koriste za procenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju da bi se smanjile razlike između procenjenih iznosa i stvarnog iskustva po osnovu gubitka.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka po osnovu obezvređenja se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine. Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

3.6 Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013 i 135/2014, 25/2015 i 38/2015).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke) klasifikuju se u kategorije od A do D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmiravanju obaveza tog dužnika prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Banka je svojim unutrašnjim aktom bliže odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, iznos rezerve za procenjene gubitke je obračunat primenom sledećih procenata: 0% za potraživanja klasifikovana u kategoriju A, 2% za potraživanja klasifikovana u kategoriju B, 15% za potraživanja klasifikovana u kategoriju V, 30% za potraživanja klasifikovana u kategoriju G i 100% za potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki (nastavak)

Najmanje tromesečno, Banka utvrđuje iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke.

Rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa unutrašnjim aktom Banke (a u skladu sa Odlukom o klasifikaciji Narodne banke Srbije) i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.5.8. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 9).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

3.8. Derivati

Derivati se priznaju po fer vrednosti i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili kao obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se gotovina u blagajni i sredstva na žiro računu, tekućim računima kod drugih banaka, deponovane viškove likvidnih sredstava kod Narodne Banke Srbije i prekonoćne pozajmice kod drugih banaka. (Napomena 35).

3.10. Reverzni repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, na dan bilansa stanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva i investicione nekretnine

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Osnovna sredstva Banke se sastoje od nekretnina, opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Nekretnine i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Banka drži određene nekretnine kao investicije u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine. Banka primenjuje isti računovodstveni tretman za investicione nekretnine kao i za ostale nekretnine.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenih korisnih vekova upotrebe.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Nematerijalna ulaganja (licence za softvere)	U roku važenja, a trajne licence	20%
Kompjuterska oprema		20%-25%
Nameštaj		12,5% - 20%
Bankomati		14,3%
Motorna vozila		20%
Ulaganja u tuđe objekte	U roku važenja ugovora o zakupu	
Ostala oprema		20%-33%

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspeha u trenutku njihovog nastanka. Troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji menjaju kapacitet ili namenu osnovnih sredstava, se kapitalizuju i uvećavaju nabavnu vrednost osnovnog sredstva.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i, po potrebi, koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 13).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.13. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina (zemljište i građevinski objekti) nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po nižem iznosu od knjigovodstvene ili fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanja se prate po vrstama i mogu da se koriste samo za izdatke za koje su prvobitno bila priznata. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 29), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi iz dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 30).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva.

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši. Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.17. Primanja zaposlenih

(a) Definisani planovi doprinosa

Banka obračunava i plaća doprinose za penziono i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih.

Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

(b) Dugoročne naknade zaposlenima - Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Pravilnikom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne mesečne zarade ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru izveštaja o ostalom rezultatu u periodu nastanka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014 i 91/2015). Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od do 29. juna naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavao je do 2013. godine pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreska olakšica je ukinuta počev od 2014. godine, ali neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Poreski gubici iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda u periodu od 10 godina od godine u kojoj su nastali, a poreski gubici iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i kasnije mogu se koristiti u periodu do 5 godina.

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala, takođe se evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi (nastavak)

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 13).

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 29). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.20 KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Rukovodstvo Banke razmatra kredite i plasmane na dan finansijskog izveštavanja kako bi se procenilo da li je potrebno priznati gubitke po osnovu obezvređenja u bilansu uspeha. U procesu procene iznosa obezvređenja, potrebno je posebno rasuđivanje rukovodstva o iznosima i vremenskoj projekciji budućih tokova gotovine. Takve procene se zasnivaju na pretpostavkama više faktora, a stvarni rezultati se mogu razlikovati, uslovljavajući promene u ispravkama vrednosti u budućnosti.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

Pored ispravki vrednosti kredita i plasmana zasnovanih na pojedinačnim procenama, Banka formira i grupnu (kolektivnu) ispravku vrednosti za izloženosti koje, iako nisu posebno identifikovane pojedinačnom procenom kao obezvređene, imaju veći rizik neispunjenja ugovornih obaveza u odnosu na period ugovaranja. U ovoj proceni se uzimaju u obzir istorijska iskustva o kreditnim gubicima i različiti drugi faktori.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3.20 KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(c) Umanjenje vrednosti učešća u kapitalu

Banka procenjuje učešća u kapitalu u skladu sa MRS 36 i smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno umanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) *Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava*

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Aдекватnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorišćeni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3.20 KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(g) Odložena poreska sredstva (nastavak)

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije poreskog planiranja (Napomena 13).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 26 uz finansijske izveštaje.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2015.	2014.
Prihodi od kamata		
Stanovništvo	141.656	6.298
Banke	36.901	122.325
Republički organi i javni sektor	78.622	32.172
Druga preduzeća	1.248	15.260
Preduzetnici	37	702
Strana lica	19	214
Ukupno	258.483	176.971
Rashodi kamata		
Stanovništvo	(50.612)	(3.139)
Druga preduzeća	(69.897)	(8.419)
Strana lica	(3.874)	(27.316)
Ukupno	(124.383)	(38.874)
Dobitak po osnovu kamata	134.100	138.097

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2015.	2014.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita	166.419	65.776
- depozita	5.791	3.949
- hartija od vrednosti	83.416	101.373
- ostalih plasmana	2.337	3.867
- kredita u stranoj valuti	-	1.362
- depozita u stranoj valuti	19	376
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	501	-
- ostalih plasmana u stranoj valuti	-	268
Ukupno	258.483	176.971
Rashodi kamata po osnovu:		
- kredita	(38.451)	(8.050)
- depozita	(83.213)	(10.017)
- depozita u stranoj valuti	(2.719)	(20.807)
Ukupno	(124.383)	(38.874)
Dobitak po osnovu kamata	134.100	138.097

Značajan rast prihoda od kamata u 2015. godini u iznosu od RSD 133.690 hiljada, potiče od potrošačkih kredita stanovništvu za kupovinu telefona koji se realizuje u saradnji sa povezanim licem Telenor doo. Najveći porast rashoda od kamata u iznosu od RSD 50.366 hiljada odnosi se na kamate po dinarskoj štednji po viđenju stanovništva.

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

	2015.	2014.
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	92.510	29.850
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	19.332	4.402
Ukupno	111.842	34.252
Rashodi od naknada i provizija		
Rashodi naknada i provizija u dinarima	(19.595)	(16.704)
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	(65.380)	(17.996)
Ukupno	(84.975)	(34.700)
Dobitak/(gubitak) po osnovu naknada i provizija	26.867	(448)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA (nastavak)

Prihodi od naknada i provizija mogu se analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	2015.	2014.
Naknada po osnovu poslova sa platnim karticama	57.341	11.945
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa i održavanja računa	43.076	11.942
Naknade za odobrene garancije, jemstva i akreditive	2.932	8.333
Naknade za usluge platnog prometa u stranoj valuti	2.644	950
Prihodi od ostalih naknada i provizija	5.849	1.082
Ukupno	111.842	34.252

Značajan rast prihoda od naknada u 2015. godini je usled povećanja broja klijenata fizičkih lica od kojih banka ostvaruje prihode po osnovu naknada za održavanja računa i poslova sa platnim karticama.

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

Banka je u 2015. godini ostvarila neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju u iznosu RSD 4.147 hiljada koje se odnose na prihode od promene vrednosti derivata u iznosu od RSD 4.196 hiljada i rashode od promene vrednosti derivata u iznosu od RSD 49 hiljada.

Banka u 2014. godini nije imala sredstva namenjena trgovanju i po tom osnovu nema ni prihode ni rashode od promene vrednosti.

7. NETO PRIHODI/(RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2015.	2014.
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	220.114	392.221
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	(203.643)	(389.731)
Neto prihodi od kursnih razlika	16.471	2.490

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2015.	2014.
Prihodi od smanjenja obaveza	13.793	-
Prihodi od promocije Master Card kartica	12.106	-
Prihodi od promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina, nematerijalnih ulaganja i sredstava namenjenih prodaji	9.139	-
Prihodi operativnog poslovanja	8.797	39.489
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	4.739	12.328
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2.780	2.161
Prihodi od zakupnina objekata	1.944	34.016
Ostali prihodi	1.163	3.106
Ukupno	54.461	91.100

9. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU UMANJENJA / OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

	2015.	2014.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	3.800
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 18d)	12.554	254.538
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 22)	7.808	36.385
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja vanbilansnih pozicija	-	8.440
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	228	296.689
	20.590	599.852
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (napomena 18 d)	26.369	120.193
Rashodi po osnovu obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 22)	15.061	36.794
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	-	7
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	6.486	175.239
	47.916	332.233
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(27.326)	267.619

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2015.	2014.
Troškovi zarada	203.592	144.107
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	128.932	94.875
Troškovi naknada zarada	71.812	66.527
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	38.256	27.250
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	12.941	8.970
Ostali lični rashodi	560	302
Rashodi rezervisanja za penzije	-	318
	<u>456.093</u>	<u>342.349</u>
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za penzije	-	(116)
Ukupno	<u>456.093</u>	<u>342.233</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2015.	2014.
Osnovnih sredstava	81.304	68.958
Nematerijalnih ulaganja	96.875	71.293
Ukupno	<u>178.179</u>	<u>140.251</u>

12. OSTALI RASHODI

	2015.	2014.
Troškovi marketinga	340.600	220.755
Troškovi zakupnina	108.688	129.352
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	95.123	98.566
Konsultantske usluge	58.842	135.251
Usluge kartica	36.154	28.026
Troškovi prodaje proizvoda banke	26.231	-
Rashodi rezervisanja po sudskim obavezama	14.612	-
Troškovi osiguranja	14.021	5.933
Usluge obezbeđenja i transporta novca	12.309	2.225
Troškovi telefona	8.066	2.724
Troškovi materijala	7.967	10.737
Troškovi službenog puta	7.681	4.654
PTT troškovi	6.065	2.160
Troškovi čišćenja prostorija	2.369	2.316
Usluge čuvanja imovine	1.912	3.264
Troškovi poreza	1.827	6.084
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava i sredstava stečenih naplatom potraživanja	1.753	452
Troškovi doprinosa	733	492
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	954	61
Gubici po osnovu prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	332	27.656
Manjkovi i štete	37	9.581
Gubici od prodaje sredstava namenjenih prodaji	99	194
Gubici po osnovu prodaje ostalih plasmana	-	120.394
Rashodi rezervisanja za nerealizovane čekove	-	6.001
Otpis sredstava namenjenih prodaji	-	11.916
Ostalo	77.970	39.810
Ukupno	<u>824.345</u>	<u>868.604</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski prihod/(rashod) sastoji se od sledećih poreza:

	2015.	2014.
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranih odloženih poreskih obaveza	(1.796)	(8.515)
Ukupno poreski prihod/(rashod) perioda	(1.796)	(8.515)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2015.	2014.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	(1.249.898)	(852.230)
Porez na dobit po stopi od 15% (2014: 15%)	187.485	127.835
Poreski efekti prihoda/rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(34.605)	6.702
Privremena razlika između poreske i računovodstvene vrednosti osnovnih sredstava	(1.796)	(8.515)
Nepriзнata odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka po stopi od 15%	(152.880)	(134.537)
Ukupan poreski prihod/(rashod)	(1.796)	(8.515)

(c) Odložena poreska sredstva

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Stanje na dan 1. januara	95.221	104.122
Efekat odloženih poreskih sredstava evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	(1.796)	(8.515)
Efekat odloženih poreskih obaveza evidentiran kroz revalorizacije rezerve	-	(386)
Stanje na dan 31. decembra	93.425	95.221
Odložena poreska sredstva se odnose na:		
	31.12.2015.	31.12.2014.
Privremene razlike na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima	645	2.441
Poreski kredit po osnovu gubitka iz ranijih godina	93.166	93.166
Odložene poreske obaveze	(386)	(386)
Stanje na dan 31. decembra	93.425	95.221

Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka iz ranijih godina mogu se koristiti do 2020 godine. Na osnovu projektovanih rezultata u narednih pet godina, Banka može iskoristiti odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (nastavak)

Nepriznata odložena poreska sredstva

Na osnovu projektovanih rezultata po planu za narednih pet godina, Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu gubitka ranijih godina u ukupnom iznosu od 1.409.461 hiljadu dinara (2014: 1.261.176 hiljada dinara).

Prava na prenose neiskorišćenih poreskih gubitaka za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim godinama:

	31.12.2015.	31.12.2014.
2016. godine	-	4.595
2017. godine	119.135	119.135
2018. godine	1.002.959	1.002.959
2019. godine	134.487	134.487
2020. godine	152.880	-
Ukupno	1.409.461	1.261.176

Banka takođe nije priznala odložena poreska sredstva na neiskorišćene prenosive poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u periodu od 2007 – 2012. godine u iznosu od 47.977 hiljada dinara. U toku 2013. godine nije bilo ulaganja u osnovna sredstva koja bi mogla biti priznata kao poreski kredit u skladu sa zakonom. Izmenama Zakona o porezu na dobit, a od 2014. godine, ukinuta je mogućnost sticanja prava na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Prava na prenose neiskorišćenih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim periodima:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Od jedne do pet godina	36.461	33.848
Preko pet godina	11.516	14.129
	47.977	47.977

Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu privremenih razlika na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u 2014. godini u iznosu od 48 hiljada dinara.

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima		
Žiro račun	175.358	80.270
Gotovina u blagajni	238.809	138.110
Depoziti viškova likvidnih sredstava	1.597.680	80.500
	2.011.847	298.880
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	277.834	161.304
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	105.815	106.806
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	1	1
	383.650	268.111
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	170	72
Stanje na dan 31. Decembra	2.395.667	567.063

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordiniranih obaveza za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom; obaveza u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Deo obračunate devizne obavezne rezerve se izdvaja u dinarima i to:

- 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve do dve godine i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve preko dve godine

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Obračunata obavezna dinarska rezerva za decembar 2015. godine iznosila je 175.327 hiljada dinara (decembar 2014. godine: 80.281 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Na dan 31. decembra 2015. godine Banka je na svom žiro računu imala raspoloživa sredstva iznad iznosa obračunate dinarske obavezne rezerve.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u toku 2015. godine iznosila je 2,0%, odnosno 1.75% na godišnjem nivou (2014. godina: 2,50% godišnje).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. /2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 22% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 15% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom. Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Stope koje se koriste za obračun devizne obavezne rezerve se smanjuju za po jedan procentni poen počevši od obračunskog perioda 18. Septembar – 17. Oktobar 2015 godine u narednih šest obračunskih perioda, tako da su stope za obračunski period 18. Decembar 2015 – 17. Januar 2016 iznosile:

- 22% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine i
- 15% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine

Počev od obračunskog perioda 18. februar – 17. mart 2011. godine, a zaključno sa obračunskim periodom 18. jul – 17. avgust 2011. godine, obavezna rezerva umanjuje se za 25% prirasta kredita odobrenih u skladu sa Programom mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize u Republici Srbiji za 2011. godinu koji je usvojila Vlada RS.

Počev od obračunskog perioda 18. avgust - 17. septembar 2011. godine, u obračun prirasta kredita uključuju se samo krediti odobreni do 30. juna 2011. godine i to do prvobitno ugovorenih rokova njihovog dospeća.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima, na devizne račune Narodne banke Srbije, a izuzetno, ukoliko bi zbog izdvajanja obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika Banke odstupao od onog koji je propisan odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, Banka može obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2015. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2015. godine kretala na godišnjem nivou u rasponu od 5,5% na početku godine do 2,5% na kraju godine.

15. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Na dan 31. decembar 2015. godine finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iznose RSD 179.987 hiljada i odnose se na državne obveznice Republike Srbije (2014. godine :0).

Banka je 23. decembra 2015. godine kupila obveznice Republike Srbije sa datumom dospeća 21. avgusta 2019. godine koje su u skladu sa odlukom ALCO odbora od 18 decembra 2015. godine raspoložive za prodaju. Fer vrednost ovih hartija se usklađuje kvartalno. Obzirom da je datum kupovine ovih HOV bio 23. decembar 2015. godine, Rukovodstvo Banke smarta da nabavna vrednost odražava fer vrednost na dan 31. decembar 2015. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	31.12.2015.	31.12.2014.
U dinarima		
Državni zapisi do tri meseca	1.899.477	393.045
Državni zapisi do šest meseci	357.542	482.675
Ukupno	2.257.019	875.720
U valuti		
Državne obveznice do godinu dana	63.207	-
Ukupno	63.207	-
Stanje na dan 31. decembra	2.320.226	875.720

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Devizni računi	445.125	321.047
Potraživanje za kamatu	-	8
Depoziti dati bankama	6.319	703.943
Namenski depoziti dati finansijskim organizacijama	4.865	4.838
Kredit po repo transakcijama	-	100.000
Ukupno	456.309	1.129.836
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	456.309	1.129.836

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine bile su sledeće:

	2015.	2014.
Stanje na početku godine	-	3.800
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	-	-
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	-	(3.800)
Stanje na dan 31. decembra	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama kredita i potraživanja

	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja za kamatu	44.493	35.543
Potraživanja za naknadu po kreditima	-	814
Dati krediti	1.779.182	82.833
Ukupno	1.823.675	119.190
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	9.798	6.704
Ukupno	1.883.473	125.894
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(10.943)</i>	<i>(2.749)</i>
<i>Minus: Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope</i>	<i>(197.722)</i>	<i>(8.815)</i>
Stanje na dan 31. decembra	1.624.808	114.330

(b) Pregled po vrstama kredita

	31.12.2015.	31.12.2014.
Kredit po transakcionim računima	8.220	15.142
Potrošački krediti	1.569.193	55.308
Gotovinski krediti	51.289	1.320
Ostali krediti	150.480	11.063
Stanje na dan 31. decembra	1.779.182	82.833

U toku 2015. godine Banka je značajno povećala kreditnu aktivnost u odnosu na 2014. godinu. Povećanja portfolia potrošačkih kredita odnosi se na kredite za kupovinu telefona koji se realizuje u saradnji sa povezanim licem Telenor doo.

(c) Promene na računima ispravke vrednosti datih kredita i depozita u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015.	2014.
Stanje na početku godine	2.749	308.333
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	26.369	120.193
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(12.554)	(254.538)
Otpisi i prodaje	(5.620)	(172.127)
Kursne razlike	(1)	888
Stanje na dan 31. decembra	10.943	2.749

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Patenti, licence i softver	520.578	568.659
Akumulirana ispravka vrednosti	<u>(200.595)</u>	<u>(193.192)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>319.983</u>	<u>375.467</u>

Tabela promena na nematerijalnim ulaganjima prikazana je u Napomeni 20.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Osnovna sredstva		
Oprema	577.341	547.164
Osnovna sredstva u pripremi	21.356	9.572
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	<u>52.973</u>	<u>46.717</u>
<i>Nabavna vrednost</i>	<u>651.670</u>	<u>603.453</u>
Akumulirana ispravka vrednosti osnovnih sredstava	<u>(319.611)</u>	<u>(304.296)</u>
<i>Sadašnja vrednost</i>	<u>332.059</u>	<u>299.157</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>332.059</u>	<u>299.157</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE , POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđa OS	Ukupno OS	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja - softver	Ukupno nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST								
1. januar 2014. godine	234.497	176.915	-	19.963	431.375	-	179.695	179.695
Nabavke u toku godine	-	-	275.252	-	275.252	388.965	365.943	754.908
Prenos sa sredstava u pripremi	43.867	195.059	(265.680)	26.754	-	(365.943)	-	(365.943)
Otuđenja i rashodovanja	(353)	(102.821)	-	-	(103.174)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2014.	278.011	269.153	9.572	46.717	603.453	23.022	545.638	568.660
Nabavke u toku godine	-	-	120.659	-	120.659	47.178	-	47.178
Prenos sa sredstava u pripremi	17.603	85.017	(108.876)	6.256	-	(58.748)	58.748	-
Otuđenja i rashodovanja	(43.277)	(29.165)	-	-	(72.442)	-	(88.945)	(88.945)
Prenosi na sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-	(6.315)	(6.315)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	252.337	325.005	21.355	52.973	651.670	11.452	509.126	520.578
AKUMULIRANA ISPRAVKA								
1. januar 2014. godine	175.447	106.655	-	15.750	297.852	-	121.900	121.900
Amortizacija (Napomena 11)	33.049	27.979	-	7.930	68.958	-	71.293	71.293
Otuđenja i rashodovanja	(78)	(62.436)	-	-	(62.514)	-	-	-
Prenosi na sredstva namenjena prodaji	27	(27)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2014.	208.445	72.171	-	23.680	304.296	-	193.193	193.193
Amortizacija (Napomena 11)	27.753	44.407	-	9.144	81.304	-	96.875	96.875
Otuđenja i rashodovanja	(42.763)	(23.226)	-	-	(65.989)	-	(88.946)	(88.946)
Prenosi na sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-	(527)	(527)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	193.435	93.352	-	32.824	319.611	-	200.595	200.595
Sadašnja vrednost na dan:								
- 31. decembra 2015. godine	58.902	231.653	21.355	20.149	332.059	11.452	308.531	319.983
- 31. decembra 2014. godine	69.566	196.982	9.572	23.037	299.157	23.022	352.445	375.467

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE , POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Sadašnju vrednost opreme na dan 31. decembra 2015. godine najvećim delom čine računarska oprema, bankomati, kancelarijski nameštaj i motorna vozila.

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, na dan 31. decembra 2015. godine ne postoje indikacije da je vrednost preostalih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

21. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Stanje na početku godine	26.775	78.036
Prihodi / rashodi po osnovu promene vrednosti	9.139	(11.916)
Prodaja u toku godine	(2.553)	(39.345)
Stanje na dan 31. decembra	33.361	26.775

Sredstva namenjena prodaji čini poslovni prostor u iznosu od 32.860 hiljada dinara i oprema u vrednosti od 501 hiljadu dinara. Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i opreme i uskladila knjigovodstvenu vrednost sa tržišnom.

22. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostala potraživanja		
Potraživanja za naknade po osnovu ostalih usluga banke	2.580	9.423
Potraživanja po osnovu prodaje	2.228	1.856
Potraživanja za date avanse	68.439	69.279
Potraživanja od zaposlenih	28.687	28.148
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	290	197
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	6.142	9.298
Potraživanja u obračunu	21.046	11.417
PDV sa pravom odbitka	2.824	4.319
Ostale investicije	8.987	8.987
	141.223	142.924
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	-	358
Razgraničeni ostali troškovi	3.906	2.857
	3.906	3.215
Zalihe		
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	6.412	6.638
Inventar u upotrebi	975	1.259
	7.387	7.897
Bruto ostala sredstva	152.516	154.036
Minus: Ispravka vrednosti	(32.173)	(31.392)
Stanje na dan 31. decembra	120.343	122.644

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015.	2014.
Stanje na početku godine	31.392	31.128
Nove ispravke vrednosti	15.061	36.385
Ukidanje ispravke vrednosti	(7.808)	(36.794)
Otpisi i prodaja	(5.908)	-
Kursne razlike	(564)	673
Stanje na dan 31. decembra	32.173	31.392

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2015.	31.12.2014.
Transakcioni depoziti	7.399	7.536
Namenski depoziti	300	397.199
Ostali depoziti	30	16
	7.729	404.751
Razgraničeni rashodi kamata	-	1.148
Stanje na dan 31. decembra	7.729	405.899

Sektorska struktura depozita prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Banke	6.810	6.810
Finansijske institucije	919	397.941
Stanje na dan 31. decembra	7.729	404.751

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Transakcioni depoziti	1.045.834	224.737
Štedni depoziti	2.896.962	208.494
Depoziti po osnovu datih kredita	110	110
Namenski depoziti	1.419.879	91.608
Ostale obaveze	7	163
	5.362.792	525.112
Obaveze za kamatu	27	-
Razgraničeni rashodi kamata	5.509	163
Stanje na dan 31. decembra	5.368.328	525.275

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Sektor drugih preduzeća	1.422.534	21.343	1.443.877
Sektor stanovništva	3.068.225	758.980	3.827.205
Sektor stranih lica	24.105	72.012	96.117
Ostali komitenti	103	1.026	1.129
Stanje na dan 31. decembra	4.514.967	853.361	5.368.328

Najveći iznos depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima se odnosi na sektor stanovništva u iznosu od RSD 3.827.205 hiljada. Najveći deo ovih depozita se odnosi na avista dinarske štedne depozite fizičkih lica u iznosu od RSD 2.692.438 hiljada.

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je kako sledi:

	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Sektor drugih preduzeća	85.087	22.567	107.654
Sektor stanovništva	201.778	185.541	387.319
Sektor stranih lica	2.269	26.914	29.183
Ostali komitenti	956	-	956
Stanje na dan 31. decembra	290.090	235.022	525.112

25. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2015.	31.12.2014.
Subordinirane obaveze u dinarima	465.000	465.000
Razgraničene obaveze za kamatu po subordiniranim kreditima u dinarima	4.957	8.050
Stanje na dan 31. decembra	469.957	473.050

Banka je u toku 2014. godine primila subordinirani kredit u dinarima u iznosu od 465.000 hiljada dinara od povezanog pravnog lica Telenor d.o.o sa datumom dospeća 21. oktobar 2020. godine. Kamatna stopa iznosi šestomesečni BELIBOR + 0,7% na godišnjem nivou.

26. REZERVISANJA

	31.12.2015.	31.12.2014.
Rezervisanja za sudske sporove	23.835	11.495
Rezervisanja za obaveze po ugašenim računima	6.995	-
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju	1.261	1.261
Rezervisanja za nerealizovane čekove	1.584	6.001
Stanje na dan 31. decembra	33.675	18.757

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. REZERVISANJA (nastavak)

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015.	2014
Stanje na početku godine	11.495	24.010
Nova rezervisanja	13.778	-
Isplata	(1.438)	(240)
Ukidanje rezervisanja	-	(12.275)
Stanje na dan 31. decembra	23.835	11.495

(b) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i dr.) vrše se kada je verovatan odliv sredstava za izmirenje preuzetih obaveza, a istovremeno postoji dokaz o potvrdi te verovatnoće.

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, vrši se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u punom iznosu, Banka ne vrši rezervisanje.

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivu u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015.	2014.
Stanje na početku godine	-	8.433
Nova rezervisanja	-	7
Ukidanje rezervisanja	-	(8.440)
Stanje na dan 31. decembra	-	-

(c) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izvršenog obračuna i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa na državne obaveznice. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada od 5% godišnje.

Promene na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015	2014
Stanje na početku godine	1.261	3.515
Nova rezervisanja (Napomena 9)	-	318
Ukidanje rezervisanja (Napomena 9)	-	(2.572)
Ostale promene	-	-
Stanje na dan 31. decembra	1.261	1.261

(d) Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za nerealizovane čekove formirana su na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od RSD 1,583 hiljada dinara. Rezervisanja su formirana za nerealizovane čekove koji se nalaze u posedu fizičkih lica, a za koje Banka ima bezuslovnu obavezu plaćanja bez obzira da li klijenti imaju sredstva na tekućem računu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na rezervisanjima za čekove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2015	2014
Stanje na početku godine	6.001	-
Nova rezervisanja (Napomena 12)	-	6.001
Ukidanje rezervisanja (Napomena 8)	(4.417)	-
Stanje na dan 31. decembra	1.584	6.001

27. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2015.	31.12.2014.
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze po osnovu naknada i provizija	19	19
Obaveze prema dobavljačima	308.934	422.955
Obaveze po osnovu primljenih avansa	947	945
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	11.185	8.075
Obaveze u obračunu	89	-
Prolazni i privremeni računi	5.063	1.558
	326.237	433.552
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u dinarima		
Obaveze za neto naknade zarada	49	208
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	8	29
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	12	56
Obaveze po osnovu privremenih i povremenih poslova	39	-
Rezervisanje za neiskorišćene godišnje odmore	17.992	16.306
Ostale obaveze prema zaposlenima	-	1
	18.100	16.600

Obaveze za porez

	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za porez na dodatu vrednost	6.751	24.619
Obaveze za druge poreze i doprinose	49	137

	6.800	24.756
--	-------	--------

Pasivna vremenska razgraničenja u dinarima

Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	32.709	24.164
Razgraničeni ostali prihodi	680	3.466

	33.389	27.630
--	--------	--------

Ostale obaveze u stranoj valuti

Obaveze prema dobavljačima	11.384	108.739
Obaveze po osnovu primljenih avansa	7.606	4.315
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	17.359	4.946
Prolazni i privremeni računi	4.777	44

	41.126	118.044
--	--------	---------

Stanje na dan	425.652	620.582
---------------	---------	---------

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. KAPITAL

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Akcionarski kapital	3.698.663	11.917.458
Rezerve iz dobiti	-	202.489
Nerealizovani dobici	2.186	2.186
Gubitak iz ranijih godina	(878.324)	(9.698.734)
Gubitak tekuće godine	<u>(1.251.694)</u>	<u>(860.745)</u>
Stanje na dan	<u>1.570.831</u>	<u>1.562.654</u>

Akcijski kapital

Vlasnik 100% kapitala Banke je društvo Telenor Danmark Holding A/S, Copenhagen, Danska. Krajnji matični entitet grupe je Telenor ASA, Norveška.

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 1.055.856 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara (31. decembar 2014. godine: 851.247 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 14.000 dinara). Na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine nije bilo prioriternih akcija.

U toku 2015. godine Banka je imala smanjenje akcionarskog kapitala po osnovu pokrića gubitka u iznosu od 9.478.666 hiljada dinara i povećanje kapitala po osnovu uplata kroz emisiju akcija u iznosu od 1.259.871 hiljade dinara.

Nerealizovani dobici u 2015. godini odnose se na akturske dobitke nastale po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju.

Rezerve iz dobiti

U toku 2015. godine rezerve iz dobiti formirane u prethodnom periodu iskorišćene su za pokriće gubitka u iznosu od 202.490 hiljada dinara.

29. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Date garancije i druga jemstva		
- u dinarima	1.884	108.715
- u stranoj valuti	111.247	106.356
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane u dinarima	-	183
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane u dinarima	<u>204.554</u>	<u>-</u>
Stanje na dan	<u>317.685</u>	<u>215.254</u>

Preuzete neopozive obaveze u 2014. se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, revolving kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

Preuzete opozive obaveze u 2015. godini odnose se na neiskorišćene kreditne limite odobrene fizičkim licima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

(b) Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Do 1 godine	106.041	116.643
Od 1 do 5 godina	<u>80.417</u>	<u>226.832</u>
	<u>186.458</u>	<u>343.475</u>

(b) Sudski sporovi

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate svojih potraživanja, a javlja se i kao tužena strana u određenom broju sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 26(a) uz finansijske izveštaje, rukovodstvo Banke je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke po sudskim sporovima u 2015. godini u iznosu od 23.835 hiljada dinara (31. decembar 2014. godine: 11.495 hiljada dinara). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ostalih sporova koji se vode protiv Banke.

Rukovodstvo Banke smatra da konačan ishod ovih sudskih sporova neće značajno uticati na operativni rezultat ili finansijsko stanje Banke.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012 i 123/2012) i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Banka je definisala ciljeve, politike i procese upravljanja kapitalom i rizikom u skladu sa trenutnom kapitalnom regulativom.

(a) Implementacija kapitalne regulative

U skladu sa regulativom koju je propisala Narodna banka Srbije i usvojenim planom za implementaciju Bazel II standarda, Banka je odabrala i impementirala sledeće pristupe za obračun kapitalnih zahteva u okviru prvog stuba:

- Za kreditne rizike – standardizovan pristup
- Za tržišne rizike u bankarskoj knjizi – pristup neto otvorene devizne pozicije
- Za operativne rizike – pristup osnovnih indikatora

Prilikom odabira navedenih pristupa za obračun kapitalnih zahteva, Banka se rukovodila principom proporcionalnosti, uzimajući u obzir kompleksnost izabrane metodologije, veličinu portfolija i strukturu rizične aktive.

(b) Adekvatnost kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014), utvrđena je metodologija izračunavanja adekvatnosti kapitala. U skladu sa ovom Odlukom, izvršene su zahtevane korekcije na knjigovodstvenoj vrednosti kapitala na osnovu čega je izračunat regulatorni kapital. Regulatorni kapital se sastoji iz osnovnog i dopuskog kapitala, koji je umanjen za definisane odbitne stavke, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa odabranim pristupima propisanim u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Osnovni kapital uključuje uplaćeni deo akcionarskog kapitala Banke, dobit Banke kao i sve vrste rezervi Banke formiranih na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa uslovima propisanim u Odluci o adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

(b) Adekvatnost kapitala (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital	1.248.663	1.185.002
Dopunski kapital	373.967	467.186
	<u>1.622.630</u>	<u>1.652.188</u>
<i>Odbitne stavke od kapitala</i>		
Iznos potrebnih rezervi za procenjene gubitke	(7.406)	(50.219)
	<u>(7.406)</u>	<u>(50.219)</u>
Ukupno (1)	<u>1.615.224</u>	<u>1.601.969</u>
Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva		
Bilansna aktiva	847.016	743.685
Vanbilansna aktiva	250	-
Derivati kojima se ne trguje na berzanskom tržištu	-	-
Otvorena devizna pozicija*	-	-
Operativni rizik	751.325	1.439.317
	<u>751.325</u>	<u>1.439.317</u>
Ukupno (2)	<u>1.598.591</u>	<u>2.183.002</u>
<i>Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)</i>	<u>101,04%</u>	<u>73,38%</u>

* Otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2015. godine je iznosila 22.412 hiljada dinara, odnosno racio 1,40%. Obzirom da je racio manji od 2% Banka nije u obavezi da racuna kapitalni zahtev za devizni rizik.

(c) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa odredbama člana 34. Zakona o bankama, odnosno sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Na dan 31. decembra 2015, kao i 2014. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2015. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
	Minimum	
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 13.3 mil
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	101,05%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	21,11%
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	Maksimum 25%	2,69%
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	Maksimum 400%	27,25%
6. Pokazatelji likvidnosti		
u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	1,00	7,97%
u poslednja tri dana izveštajnog perioda	0,90	6,50%
poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda	0,80	6,43%
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,35%
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	24,56%

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2014. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
	Minimum	
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 13.2 mil
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	73,38%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	32,29%
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	Maksimum 20%	0%
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	Maksimum 400%	59,68%
6. Pokazatelji likvidnosti		
u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	1,00	12,07
u poslednja tri dana izveštajnog perioda	0,90	11,58
poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda	0,80	12,09
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,40%
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	21,85%

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka ima neto izloženost prema jednoj grupi povezanih lica od 24,56% kapitala (2014: 21,85%). Ukupna velika izloženost (dozvoljena 400%) prema licima ili grupama povezanih lica je 27,25%. izloženost prema grupi lica povezanih sa bankom je 2,69%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA

31.1. Uvod

Bankarsko poslovanje je izloženo brojnim tipičnim rizicima, kako što je kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti, kao i operativni rizik. Kontrola ovih rizika je jedan od najvažnijih zadataka upravljanja bankom.

Banka poštuje sledeće osnovne principe upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je neraskidivo međusobno povezano. Cilj svake kompanije je da stvori vrednost. Da bi se ostvario ovaj cilj, donose se odgovarajuće odluke i razvijaju aktivnosti, iako ne postoji izvesnost u pogledu konačnog rezultata ovog procesa. Da bi osigurala sopstveni kontinuitet, kompanija mora da ima adekvatan kapital kako bi mogla da izdrži bilo koje nepredviđene posledice negativnih događaja.
- Upravljanju rizikom se pristupa iz sveobuhvatnog, širokog bankarskog ugla, uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Služba za upravljanje rizicima posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Strategija i politika upravljanja rizicima

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke. Politike upravljanja rizikom navode ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizikom i kapitalom definišu kako Banka bira da postigne (ciljeve) nivo ambicija i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Organizacija upravljanja rizikom

Model upravljanja rizikom Telenor banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju), Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

Ovi odbori se koncentrišu na globalno upravljanje rizikom i na praćenje stvaranja vrednosti i adekvatnosti kapitala Banke. Redovno izveštavanje Odboru za reviziju osigurava da postoji dovoljan protok informacija relevantnim članovima Upravnog odbora. Svake godine, Upravni odbor određuje granice tolerancije rizika. Izvršni odbor je odgovoran za sprovođenje strategije za upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom koja je definisana od strane Upravnog odbora i daje glavne smernice upravljanja. Direktor sektora za finansije i rizik (CFRO), koji je član Izvršnog odbora, nadzire upravljanje rizikom. ALCO odbor Banke donosi odluke o investicijama i finansiranju i takođe prati moguće izloženosti riziku.

- Specijalizovani forumi za rizik

Ovi odbori se koncentrišu na razvoj okvira za jedan određeni tip rizika ili grupu aktivnosti na nivou cele Banke i nadgledaju proces upravljanja ovim rizikom. Vođeni od strane CFRO-a, Odbori za rizik se sastoje iz predstavnika linijskog menadžmenta i Službe za upravljanje rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.1. Uvod (nastavak)

Organizacija upravljanja rizikom (nastavak)

- Odeljenje za internu reviziju je zaduženo za planiranje revizije i kontroliše usklađenost okvira za upravljanje rizikom sa pravnim i regulatornim uslovima, efikasnost i efektivnost sistema za upravljanje rizikom i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizikom, kao i način na koji se linijski menadžment bavi rizikom van ovog formalnog okvira.
- Linijski menadžment ima primarnu obavezu da upravlja vrednošću i rizikom. On osigurava da okvir za upravljanje rizikom, koji se odnosi na poslovanje, bude ugrađen u poslovanje putem politika i procedura. Linijski menadžment takođe ima zadatak razvoja transakcionih modela rizika.
- Služba za upravljanje rizicima meri rizike, adekvatnost kapitala i stvaranje vrednosti za sve poslovne linije i izveštava svoje nalaze upravi. Takođe, ova služba je zadužena za razvoj, testiranje, implementaciju i praćenje modela za merenje rizika. Služba za upravljanje rizicima je zasebna organizaciona jedinica koja se bavi upravljanjem vrednošću, rizikom i kapitalom nezavisno od poslovnih linija. Služba za upravljanje rizicima ima ulogu savetodavca, podrške i nadzora u skladu sa standardima za upravljanje rizikom.

Iako je efikasna saradnja između linija poslovanja i Službe za upravljanje rizicima neophodna, Služba za upravljanje rizicima posluje nezavisno od linija poslovanja. Uloga ove službe je da pomogne poslovnim linijama u prihvatanju izračunatih rizika, preuzimajući tako ulogu savetodavca, podrške i monitoringa.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava i očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka u neočekivanim, ali mogućim scenarijima. Modeli gubitaka koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Dodatno, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru kao i Odborima za upravljanje rizicima. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Više rukovodstvo Banke mesečno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima, koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Strategija i procesi

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija. Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija znači da postoje jasne procedure, procesi i aplikacije koje su uvedene da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost. Upravljanje rizikom na nivou portfolija zahteva periodično izveštavanje na nivou (ili delovima) konsolidovanog kreditnog portfolija, praćenje discipline poštovanja limita i upravljanje portfoliom.

Upravljanje kreditnim rizikom – na nivou transakcija i nivou portfolia

Za upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija - prihvatanje kreditnog rizika odgovoran je tim za Odobravanje i naplatu kredita, dok je za upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolia odgovoran tim za Kontrolu i izradu modela rizika. Proces upravljanja kreditnim rizikom sastoji se od identifikacije (na nivou transakcije, odnosno portfolia), procene/merenja i nadzora/praćenja rizika.

Cilj ovog procesa je da, nakon definisanih koraka, pruži menadžmentu Telenor banke informacije o nivou i strukturi kreditnog rizika, na bazi kojih će oni moći da reaguju i preduzmu korektivnu akciju, u slučaju da kreditni rizik izlazi iz okvira definisanih okvirom apetita za rizikom. Korektivni koraci uključuju strategije izbegavanja, mitigacije, prihvatanja i transfera rizika.

Nadzor i praćenje

Način na koji se prati kredit, utvrđuje se primarno prema klasi rizika, pri čemu se pravi razlika na osnovu Verovatnoće neizvršenja (PD) i Očekivanog gubitka (EL). Ovaj drugi parametar uzima u obzir ne samo PD, već i iznos duga za koji se očekuje da će ostati nenaplaćen po neizvršenju (tj. predstavlja nenadoknadivi gubitak).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine dat je u narednoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	456.309	1.024.994
Od čega kreditni i potraživanja gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	4.869	-
Kreditni i potraživanja od komitenata	1.635.751	101.778
Kreditni i potraživanja od stanovništva	1.582.482	91.746
Kreditni i potraživanja od pravnih lica	38.081	10.032
Od čega kreditni i potraživanja gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	15.188	-
Ostala sredstva	151.218	125.760
Od čega ostala sredstva gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	29.649	-
Ukupna izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama	2.243.278	1.252.532
Izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama:	205.221	115.790
- garancije	667	115.607
- neiskorišćene preuzete obaveze	204.554	183
Ukupna izloženost	2.448.499	1.368.322

Iznos ukupne bilansne rizične aktive od 2.243.278 hiljada dinara na dan 31. decembra 2015. godine (31. decembar 2014. godine: 1.252.532 hiljada dinara).

Na dan 31. decembra 2015. godine, izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama u iznosu od 205.221 hiljada dinara obuhvataju garancije od 667 hiljada dinara (Napomena 29(a)), kao i neiskorišćene preuzete obaveze u iznosu od 204.554 hiljade dinara.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon uzimanja u obzir iznosa obezvređenja usled kreditnog rizika, na dan 31. decembra 2015 i 2014. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 2015.	Neto maksimalna izloženost 2015.	Bruto maksimalna izloženost 2014.	Neto maksimalna izloženost 2014.
Stanovništvo	1.819.869	1.779.523	128.758	97.354
Prerađivačka industrija	402	-	76.124	75.865
Trgovina	835	190	4.443	4.430
Građevinarstvo	3.665	3.665	24.917	24.917
Saobraćaj i veze	81.529	81.529	64.068	64.022
Ostalo	542.199	541.773	1.070.012	1.069.174
Ukupno	2.448.499	2.406.680	1.368.322	1.335.762

Izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Telenor Banka je online Banka, koja nema fizičko prisustvo i mrežu filijala. Kreditni portfolio se sastoji prevashodno od kredita datim fizičkim licima sa teritorije Republike Srbije.

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Kao instrumenti materijalne kreditne zaštite u obzir se uzimaju samo gotovinski depoziti, dok se instrumenti nematerijalne kreditne zaštite trenutno ne koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Ublažavanje kreditnog rizika se primenjuje samo kada postoje neophodne politike i procedure. Samo sredstva obezbeđenja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti i minimalne uslove (propisane od strane NBS) su uključena u obračun.

(b) Kvalitet portfolia

/i/ Krediti i plasmani

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana. Sledeća tabela prikazuje kvalitet portfolia (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti), zasnovan na sistemu interne klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2015 i 2014. godine.

Nivoi kreditnog rizika određeni su pomoću interno razvijenog PD rejting modela i to za klijente koji su prošli proces ocene i dodeljivanja odgovarajućeg rejtinga, koristeći u te svrhe razvijene PD alate. Zaključno sa 31 decembrom 2015.godine, ovo se odnosilo na kredite date stanovništvu – keš kredite i kreditne kartice. Za navedene rejting-ove izloženosti, a koje su deo normalnog, performing portfolia, nivo kreditnog rizika je određen na sledeći način, uzimajući u obzir PD masterskalu Banke i broj dana docnje pod pragom materijalnosti:

- PD klasa 1-4 – nizak
- PD klasa 5-7 – umeren
- PD klasa 8-9C – visok

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolia (nastavak)

/i/ Krediti i plasmani (nastavak)

Ovaj inicijalni nivo rizika se koriguje u konacni PD/nivo rizika, uzimajući u obzir docnju sa pragom materijalnosti od RSD 1000 za fizička lica, na sledeći način:

- Docnja iznad 30 dana - umeren rizik
- Docnja iznad 60 dana - visok rizik
- Docnja iznad 90 dana – moguć gubitak
- Docnja iznad 180 dana – neoporavljiv gubitak

Za izloženosti koje nisu dobile ocenu i odgovarajuće mapiranje na PD masterskalu Banke, nivo internog kreditnog rizika dodeljen je na sledeći način:

1. Za izloženosti koje čine portfolio kredita datih za kupovinu uređaja, dodeljen je nizak nivo rizika, nezavisno od broja dana docnje, jer za ovaj portfolio kredita postoji keš depozit od strane Telenor d.o.o stanja, kao prvoklasno sredstvo obezbeđenja.
2. Za potraživanja koja se odnose na naknade za korišćenje i održavanje tekućeg računa dodeljen je visok nivo rizika, kao donja granica, dok ovaj nivo može biti i veći u zavisnosti od broja dana docnje pod NBS pragom materijalnosti, u skladu sa gore navedenim pravilima.
3. Za izloženosti prema bankama, dodeljen je nizak nivo kreditnog rizika.
4. Za izloženosti prema nasleđenom KBC portfolio, gde postoji depozit od strane KBC Insurance NV, dodeljen je nizak nivo kreditnog rizika.
5. Za ostala sredstva, koja predstavljaju deo kreditnog portfolia, dodeljen je nivo kreditnog rizika koristeći kombinaciju navedenih pravila u skladu sa brojem dana docnje i nivoom ispravki vrednosti po tim potraživanjima, gde su izloženosti koje su 100% obezvređene dobile neoporavljiv nivo kreditnog rizika.
6. Za potraživanja po kojima Telenor Banka nema izloženost po osnovu kreditnog rizika, dodeljen je nizak nivo rizika.

Nivo kreditnog rizika u skladu sa internom klasifikacijom	Ukupno bruto 2015.	Ukupno bruto 2014.
Nizak	2.169.280	1.319.477
Umeren	237.326	11
Visok	10.596	952
Moguć gubitak	501	480
Neoporavljiv	30.796	47.402
Ukupno	2.448.499	1.368.322

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

/i/ Krediti i plasmani (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje strukturu portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) i pripadajuće ispravke vrednosti i rezervisanja u odnosu na dospeće i pojedinačno obezvređenje, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine:

	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Sub- standardni stepen kvaliteta			
Finansijske institucije	456.309	-	-	1.229	16	457.554
Plasmani komitentima						
Preduzetnici	-	-	-	-	16	16
Stanovništvo	1.112.807	14.158	730	457.791	29.814	1.615.300
Druga preduzeća	38.451	-	5	73.911	36.331	148.698
Javna preduzeća	15.174	-	6.411	26	100	21.711
Garancije	667	-	-	-	-	667
Ostala vanbilansna aktiva	87.979	116.292	283	-	-	204.554
Ukupno	1.711.387	130.450	7.429	532.957	66.276	2.448.499

Potraživanja se, u ovom prikazu, definišu kao dospela ako na dan bilansa stanja imaju bilo koje neizmireno dospeće, ne uzimajući u obzir broj dana docnje. Metod za određivanje ispravke vrednosti/rezervisanja za vanbilansne stavke je određen na sledeći način: Partije sa docnjom preko 90 dana su pojedinačno obezvređene, u suprotnom potraživanja su grupno obezvređena.

Podaci u tabeli su prikazani samo za 2015. godinu jer podaci iz 2014 godine nisu uporedivi, usled tada još uvek prisutnog nasleđenog KBC portfolija. Ovaj portfolio je u potpunosti bio pokriven gotovinskim depozitom kao sredstvom obezbeđenja, u skladu sa ugovorom sa KBC Insurance NV i nije nosio kreditni rizik za Telenor Banku. Nasleđeni KBC portfolio je tokom 2015. godine isknižen iz bilansa Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolia (nastavak)

/i/ Krediti i plasmani (nastavak)

Dospeli, a neobezvređeni krediti i plasmani

Sledeće tabele prikazuju ročnu strukturu u odnosu na broj dana docnje i ukupan iznos dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni na dan 31. decembra 2015. godine. Krediti i plasmani se definišu kao dospeli ako na dan bilansa stanja imaju bilo koje neizmireno dospeće, bez obzira na broj dana docnje.

Kredit i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana (za iznos u docnji koji je materijalno značajan) ne podležu obezvređenju na pojedinačnoj osnovi, osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

U hiljadama dinara

31.12.2015. godine					
		do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	Ukupno
Finansijske institucije		17	1.212	-	1.229
Plasmani komitentima:					
Stanovništvo		412.950	34.333	10.508	457.791
Druga preduzeća		38.465	1.523	33.924	73.912
Javna preduzeća		26	-	-	26
Ukupno		451.458	37.068	44.432	532.958

Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti	Ukupno neto 2015.
451.458	37.068	44.432	532.957	9.704	523.254

Podaci u predhodnim tabelama su prikazani samo za 2015. godinu jer podaci iz 2014 godine nisu uporedivi, usled tada još uvek prisutnog nasleđenog KBC portfolija. Ovaj portfolio je u potpunosti bio pokriven gotovinskim depozitom kao sredstvom obezbeđenja, u skladu sa ugovorom sa KBC Insurance NV i nije nosio kreditni rizik za Telenor Banku. Nasleđeni KBC portfolio je tokom 2015. godine isknižen iz bilansa Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolia (nastavak)

/i/ Krediti i plasmani (nastavak)

Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke i na nivou internih klasa rizika.

Staus default je usklađen sa Basel II kriterijumima.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja, odnosno bilansne aktive i vanbilansnih stavki sa statusom neizmirivanja obaveza u bruto iznosu, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost bilansne aktive i vanbilansnih stavki	Bilansna aktiva i vanbilansne stavke sa statusom default
Sektor finansija i osiguranja	32.116	-
Sektor preduzetnika	16	16
Sektor privrednih društava	119.035	1.342
Sektor stanovništva	1.819.834	29.332
Sektor stranih lica	441.045	-
Ostali sektori	36.453	111
Ukupno	2.448.499	30.801

Reprogramirani krediti

Na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine Banka nije imala reprogramirane kredite.

(c) Procena obezvređenja finansijskih sredstava

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti, Telenor banka na svaki datum bilansa stanja, utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do događaja koji vode obezvređenju finansijskog sredstva i posledičnom obračunu ispravke vrednosti odnosno rezervisanja za vanbilansne stavke.

Ukoliko postoji neki objektivni dokaz da je došlo do ispravke vrednosti, Banka priznaje sve nastale gubitke usled ispravke vrednosti kroz bilans uspeha. Samo gubici koji su zaista nastali se mogu priznati kao gubici usled ispravke vrednosti. To znači da se gubici koji se očekuju usled budućih događaja, bez obzira na njihovu verovatnoću, ne priznaju.

Telenor banka primenjuje internu definiciju neizvršenja, kao test objektivnog dokaza ispravke vrednosti. Prema ovom pristupu, smatra se da je klijent/plasman obezvređen ako i samo ako je klijent/plasman u neizvršenju, na osnovu interne definicije neizvršenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(c) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Metodologija za ispravke vrednosti se primenjuje i na bilansne i na vanbilansne rizike za sve kreditne izloženosti u bankarskoj knjizi.

Za potrebe merenja gubitka usled ispravke vrednosti, ceo kreditni portfolio Telenor banke se može podeliti u sledeće klase:

- Normalan portfolio – Grupna/IBNR ispravka vrednosti
- Obezvređen portfolio – Pojedinačna ispravka vrednosti.

Kriterijum za određivanje metoda merenja ispravke vrednosti je kašnjenje pod NBS pragom materijalnosti od 90 i više dana – onda se potraživanja tretiraju kao pojedinačno obezvređena, nezavisno od iznosa ovih potraživanja. U suprotnom za potraživanja se primenjuje grupna ispravka vrednosti, odnosno priznaju se nastali ali neprijavljeni gubici (IBNR) u skladu sa IAS 39.

Za potraživanja kod kojih se procena ispravki vrednosti vrši na individualnoj osnovi banka je definisala interni pristup obračuna suspendovane kamate. Kada potraživanje ispuni uslov za suspendovanje kamate sva do tada obračunata kamata ostaje u bilansu i ispravlja se u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti. Banka nastavlja dalji obračun kamate koja se ne priznaje kao prihod u bilansu uspeha i na koju se ne obračunava ispravka vrednosti.

Struktura ispravke vrednosti i rezervisanja na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	Individualne ispravke vrednosti	Grupne ispravke vrednosti	Ukupno 2015.
Bilansna aktiva	30.801	11.018	41.819
Vanbilansne stavke	-	-	-
Ukupno	30.801	11.018	41.819

Struktura ispravke vrednosti i rezervisanja na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je kako sledi:

	Individualne ispravke vrednosti	Grupne ispravke vrednosti	Ukupno 2014.
Bilansna aktiva	2.606	29.953	32.559
Vanbilansne stavke	-	-	-
Ukupno	2.606	29.953	32.559

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizilazi iz nemogućnosti Banke da izmiri sve svoje dospele obaveze. Da bi ograničili ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti zarad upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Cilj Banke jeste da održava portfolio utržive i diversifikovane aktive za koju se pretpostavlja da može biti lako likvidirana u slučaju prekida novčanih tokova. U skladu sa Bančinom politikom, likvidnost se procenjuje i njome se upravlja uzimajući u obzir različita scenarija i faktore stresa koji mogu biti uzrokovani promenama na tržištu ili biti specifični za Banku. Na dnevnom nivou se prati limit koji je uspostavljen na odnos visokokvalitetne aktive i kratkoročnih obaveza u okviru internog sistema limita, ali i limit koji je definisala Narodna banka Srbije (pokazatelj likvidnosti). Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod banaka sa propisanim kreditnim rejtingom, depoziti kod Narodne banke Srbije, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana. Za obaveze bez ugovorenog roka dospeća se primenjuje *haircut* u zavisnosti od vrste obaveze odnosno tipa depozita (banke, stanovništvo ili sektor preduzeća), a koje je propisala NBS. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na mesečnom nivou prati ove pokazatelje.

Tokom 2015. godine pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti (koji obuhvata samo visokokvalitetnu aktivu bez likvidne aktive drugog reda gde spadaju ostala potraživanja koja dospevaju u roku od mesec dana od dana obračuna pokazatelja) su bili konstantno visoko iznad propisanog minimuma od strane regulatora koji iznosi 1 odnosno 0,7 respektivno prosečno u roku od mesec dana. Vrednost pokazatelja likvidnosti tokom 2015. i 2014. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2015.	2014.
Prosek tokom perioda	11,20	9,23
Najviši	16,92	16,63
Najniži	6,43	6,63
Na dan 31. decembra	6,43	12,09

Vrednosti užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2015. i 2014. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2015.	2014.
Prosek tokom perioda	8,36	6,30
Najviši	12,62	8,75
Najniži	5,02	3,56
Na dan 31. decembra	6,22	6,53

Banka održava portfolio visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koje se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

S obzirom na to da je fokus Banke tokom 2015. godine bilo kreiranje stabilne depozitne baze gde znatno preovlađuju depoziti stanovništva, a sa druge strane kreditna aktivnost koja bi podrazumevala finansiranje iz sopstvenih sredstava je započeta tek u četvrtom kvartalu 2015. godine, pokazatelj odnosa kredita i depozita na kraju 2015. godine iznosi svega 5%. Tokom 2014. godine, Banka je imala minimalnu kreditnu aktivnost te vrednost ovog pokazatelja za tu godinu nema značajnu informativnu vrednost.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti, Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Kod projekcije novčanih tokova razvrstavanje bilansnih stavki bazira se na principu preostale ugovorene ročnosti (preostali broj dana do dospeća). Stavke bez ugovorenog roka dospeća kao što su: sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju i sva ostala potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti se raspoređuju po internoj metodologiji koju je Banka razvila za različita scenarija (osnovni i stresna scenarija) koja su kreirana za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti. Na taj način, Banka ima uvid u to koja scenarija je izlažu većem riziku likvidnosti i za svaki scenario ima definisane aktivnosti koje može da sprovede u slučaju realizacije nekog od njih.

Što se tiče vanbilansnih stavki, Banka je tokom 2015. godine imala manja vanbilansna potraživanja koja su deo nasleđenog portfolija KBC banke koja su bila u skladu sa ugovorom sa KBC Bank NV bila u potpunosti obezbeđena namenskim depozitom te nisu uzimana u obzir kod projekcija likvidnosti. Ove obaveze su u potpunosti istekle do kraja 2015. godine. Banka je tek plasiranjem prvih kreditnih kartica u četvrtom kvartalu 2015. godine kreirala prva vanbilansna potraživanja prema klijentima.

Tabela ispod daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na 31. decembar. Finansijska sredstva namenjena prodaji se prvi put pojavljuju u Bančinom bilansu stanja u decembru 2015. godine, prikazana su po fer vrednosti i raspoređena su u skladu sa njihovim ugovorenim rokom dospeća.

Obaveze bez ugovorenog roka dospeća se tretiraju kao da će biti povučene do mesec dana što predstavlja izuzetno konzervativan pristup. Banka ne očekuje da će klijenti iskoristiti opciju da prevremeno povuku svoja sredstva te stoga tabela ne odražava očekivane novčane tokove. Svi nasleđeni depoziti KBC banke, čije je učešće na 31. decembar 2015. zanemarljivo u odnosu na ukupan portfolio depozita Banke, se tretiraju kao depoziti čiji je rok dospeća do mesec dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Plasmane sa docnjom iznad 90 dana Banka u skladu sa politikama Telenor banke tretira kao plasmane sa neizvesnim rokom dospeća, te su isti prikazani u okviru aktive koja dospeva u periodu od preko jedne godine:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2015.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.395.667	-	-	-	-	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	903.775	-	1.058.909	357.542	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	445.124	-	-	-	11.185	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	156.797	167.190	231.904	452.114	616.803	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	319.983	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	332.059	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93.425	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.361	33.361
Ostala sredstva	26.901	-	-	-	93.442	120.343
UKUPNA AKTIVA	3.024.489	1.070.965	231.904	1.511.023	2.037.791	7.876.172
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.729	-	-	-	-	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3.948.540	-	-	-	1.419.788	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	469.957	469.957
Rezervisanja	-	-	-	33.675	-	33.675
Ostale obaveze	338.736	-	-	7.605	79.311	425.652
Ukupno obaveze	4.295.005	-	-	41.280	1.969.056	6.305.341
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.570.831	1.570.831
UKUPNO PASIVA	4.295.005	-	-	41.280	3.539.887	7.876.172
Ročna neusklađenost na dan						
31.12.2015. godine	(1.270.516)	1.070.965	231.904	1.469.743	(1.502.096)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Sledeća tabela daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na 31. decembar 2014.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2014.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	567.063	-	-	-	-	567.063
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	393.045	482.675	-	-	875.720
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.124.998	-	-	-	4.838	1.129.836
Kredit i potraživanja od komitenata	4.834	4.602	264	14.517	90.113	114.330
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	375.467	375.467
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	299.157	299.157
Tekuća poreska sredstva	-	4	-	-	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	95.221	95.221
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	26.775	-	26.775
Ostala sredstva	8.531	5.775	7.068	70.704	30.566	122.644
UKUPNA AKTIVA	1.705.426	403.426	490.007	111.996	895.362	3.606.217
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.852	1.148	-	396.899	-	405.899
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	501.875	7.494	4.017	5.033	6.855	525.275
Subordinirane obaveze	-	-	8.050	-	465.000	473.050
Rezervisanja	18.757	-	-	-	-	18.757
Ostale obaveze	620.582	-	-	-	-	620.582
Ukupno obaveze	1.149.066	8.642	12.067	401.932	471.855	2.043.563
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.562.654	1.562.654
UKUPNO PASIVA	1.149.067	8.642	12.068	401.932	2.034.509	3.606.217
Ročna neusklađenost na dan						
31.12.2014. godine	556.359	394.785	477.938	(289.935)	(1.139.147)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Tabela ispod prikazuje ročnost garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza Banke na dan 31. decembar 2015. i 2014. godine. Maksimalan ugovoreni iznos finansijske garancije je smešten u vremenski okvir koji predstavlja najraniji period u kome garancija može biti aktivirana:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2015. godine						
Finansijske garancije	-	-	113.131	-	-	113.131
Preuzete neopozive obaveze i druga jemstva	-	-	-	-	-	-
Ukupno	-	-	113.131	-	-	113.131
31. decembar 2014. godine						
Finansijske garancije	3.762	78.260	23.470	9.318	796	115.606
Preuzete neopozive obaveze i druga jemstva	131	52	-	-	-	183
Ukupno	3.893	78.312	23.470	9.318	796	115.789

Banka u toku 2015. godine nije imala preuzete neopozive obaveze i druga jemstva. U toku 2014. godine, garancije i preuzete neopozive obaveze su deo nasleđenog portfolija KBC banke koje su tokom 2015. godine skoro u potpunosti istekle.

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od smanjenja profita i neto vrednosti Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat se vrši kroz merenje odnosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive (*Interest rate risk gap*) u predefinisanim vremenskim intervalima. U zavisnosti od primenjenog scenarija kretanja kamatnih stopa, meri se uticaj promene kamatne stope na neto prihod od kamata. Takođe, merenje uticaja kamatnog rizika na kapital banke se vrši praćenjem promene ekonomske vrednosti kapitala usled promena kamatnih stopa. O izloženosti Banke kamatnom riziku redovno se izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u čijoj je nadležnosti upravljanje ovim rizikom.

Za merenje kamatnog rizika Banka izrađuje kamatni gep pri čemu se rukovodi sledećim principima:

- stavke sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu dospeća,
- stavke sa varijabilnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu ponovnog određivanja kamatne stope,
- nekamatonosne stavke se raspoređuju u posebnu kolonu uključujući i kapital koji se tretira kao nekamatonosna stavka koja nema rok dospeća.

Kamatonosne stavke koje nemaju ugovoren period dospeća niti period promene kamatne stope, kao što su depoziti po viđenju, svrstane su u vremenski okvir 'do mesec dana'. Banka ne očekuje da će ove stavke dospeti u roku od mesec dana niti da će u celokupnom iznosu podleći promeni kamatne stope, te je ovakav prikaz kamatnog gega prilično konzervativan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2015. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.773.208	-	-	-	-	622.459	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	-	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	903.775	-	1.058.909	357.541	-	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	456.309	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	14.668	18.284	25.063	43.472	100.283	1.423.039	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	319.983	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	332.059	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	93.425	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	33.361	33.361
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	120.343	120.343
UKUPNA AKTIVA	1.787.876	922.059	25.063	1.102.381	637.811	3.400.982	7.876.172
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	-	7.729	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2.891.950	-	-	-	1.377.448	1.098.929	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	4.957	469.957
Rezervisanja	-	-	-	-	-	33.675	33.675
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	425.651	425.651
Ukupno obaveze	2.891.950	-	465.000	-	1.377.448	1.570.942	6.305.340
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.570.832	1.570.832
UKUPNO PASIVA	2.891.950	-	465.000	-	-	1.570.832	7.876.172
Neto izloženost kamatnom riziku na dan: - 31.12.2015. godine	(1.104.074)	922.059	(439.937)	1.102.381	637.811	1.830.150	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2014. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	160.770	-	-	-	-	406.293	567.063
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	393.045	482.675	-	-	-	875.720
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	800.000	-	-	-	-	329.836	1.129.836
Kredit i potraživanja od komitenata	-	41	146	3.015	-	111.128	114.330
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	375.467	375.467
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	299.157	299.157
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	95.221	95.221
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	26.775	26.775
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	122.644	122.644
UKUPNA AKTIVA	960.770	393.086	482.821	3.015	-	1.766.524	3.606.217
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	396.899	-	-	-	9.000	405.899
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	133.662	6.873	3.400	3.952	60.186	317.202	525.275
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	8.050	473.050
Rezervisanja	-	-	-	-	-	18.757	18.757
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	620.582	620.582
Ukupno obaveze	133.662	403.772	468.400	3.952	60.186	973.591	2.043.563
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.562.654	1.562.654
UKUPNO PASIVA	133.662	403.772	468.400	3.952	60.186	2.536.246	3.606.217
Neto izloženost kamatnom riziku na dan: - 31.12.2014. godine	827.108	(10.686)	14.421	(937)	(60.186)	(769.722)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

U toku 2014. i 2015. godine, ukupan nasleđeni portfolio KBC banke bio je pokriven depozitom KBC Insurance NV, a ugovoreni uslovi su štitili Telenor banku od izloženosti kamatnom riziku koji je proizilazio iz ovog portfolija. Banka je imala minimalnu kreditnu aktivnost u toku 2014. godine, a baza klijentskih depozita se smanjivala tokom godine s obzirom da je fokus stavljen na razvoj nove informacione strukture, uspostavljanje novih kanala komunikacije sa klijentima i razvoj novog koncepta bankarstva na tržištu. Tek u poslednjem mesecu 2014. godine banka pojačava kreditnu aktivnost, a transakcioni i depoziti po viđenju su u ponudi od septembra i oktobra 2014. respektivno. Transakcioni depoziti su kamatno neosetljive stavke. S obzirom na navedeno, u toku 2014. godine uticaj kamatnog rizika na Banku je bio neutralisan ugovornim uslovima sa KBC Insurance NV. Stoga, tabela ispod pokazuje uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod u roku od godinu dana od 31. decembra 2015. godine, kao i uticaj na kapital Banke u zavisnosti od promene kamatne stope za 200 baznih poena.

	Promena kamatne stope u baznim poenima	Uticaj na neto kamatni prihod do godinu dana (apsolutni iznos)	Uticaj na kapital (apsolutni iznos)
Na dan			
31.12.2015	+200/(200)	18,877	55,560

Prilikom obračuna uticaja promene kamatne stope za 200 baznih poena uzeta je pretpostavka da će svi depoziti po viđenju u celosti biti izloženi promeni kamatne stope u roku od jednog dana što je malo verovatna i izuzetno konzervativna pretpostavka.

31.5. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od nastanka gubitaka u finansijskom rezultatu i kapitalu banke koji proizilazi iz promene vrednosti finansijskih instrumenata Banke usled kretanja i promene vrednosti deviznog kursa na tržištu.

U cilju upravljanja deviznim rizikom Banka prati deviznu poziciju na dnevnom nivou, definiše metode i procedure za njihovo praćenje i merenje, definiše limite i obavlja eksterno i interno izveštavanje.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u propisanim okvirima - ukupna neto otvorena pozicija Banke nije prelazila 20% njenog kapitala na dnevnom nivou u toku 2014. i 2015. godine.

Sledeće tabele prikazuju izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2015 i 2014. godine. U tabeli su prikazana sredstva i obaveze prema njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	792.745	45.321	50.256	23.356	911.678
Devizne obaveze	786.429	44.697	53.296	8.504	892.926
Duga otvorena pozicija	6.316	624	-	14.852	21.792
Kratka otvorena pozicija	-	-	3.040	-	3.040
Neto otvorena pozicija:					21.792
- 31.12.2015. godine					
Pokazatelj deviznog rizika – 31. decembra 2015.					1,35

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.5. Devizni rizik (nastavak)

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	562.970	9.000	12.334	13.478	597.782
Devizne obaveze	564.444	6.161	3.706	2.533	576.844
Duga otvorena pozicija	-	2.839	8.628	10.945	22.412
Kratka otvorena pozicija	1.474	-	-	-	1.474
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2014. godine					22.412
Pokazatelj deviznog rizika – 31. decembra 2014.					1,25

Analizom razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli mogu se proceniti efekti na dobit i kapital Banke. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

U RSD hiljada

Valuta	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2015.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2015.	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2014.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2014.
EUR	10%	632	10%	(147)
CHF	10%	62	10%	863
USD	10%	(304)	10%	284

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.5. Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2015. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	370.817	7.197	5.636	383.650	2.012.017	-	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	-	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	63.207	-	-	63.207	2.257.019	-	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	345.597	37.635	67.974	451.206	5.103	-	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	3.632	-	-	3.632	1.621.176	3.442	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	319.983	-	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	332.059	-	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93.425	-	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.361	-	33.361
Ostala sredstva	9.493	489	-	9.982	110.361	681	120.343
UKUPNA AKTIVA	792.746	45.321	73.610	911.677	6.964.495	4.123	7.876.172
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	589	-	-	589	7.140	-	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	750.004	43.148	60.209	853.361	4.514.967	-	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	469.957	-	469.957
Rezervisanja	-	-	-	-	33.675	-	33.675
Ostale obaveze	35.836	1.550	1.591	38.977	386.675	-	425.652
Ukupno obaveze	786.429	44.698	61.800	892.927	5.412.414	-	6.305.341
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.570.831	-	1.570.831
UKUPNO PASIVA	786.429	44.698	61.800	892.927	6.983.245	-	7.876.172
Neto devizna pozicija na dan: -31.decembra 2015. godine	6.317	623	11.810	18.750			

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.5. Devizni rizik (nastavak)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2014. godine. U tabeli su prikazana sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	249.009	5.001	12.747	266.757	300.306	-	567.063
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	875.720	-	875.720
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	306.732	3.999	13.065	323.796	806.040	-	1.129.836
Kredit i potraživanja od komitenata	4.000	-	-	-	110.330	4.000	114.330
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	375.467	-	375.467
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	299.157	-	299.157
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	95.221	-	95.221
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	26.775	-	26.775
Ostala sredstva	3.229	-	-	3.229	119.415	-	122.644
UKUPNA AKTIVA	562.970	9.000	25.812	593.782	3.008.435	4.000	3.606.217
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	235.234	2.223	-	237.457	168.442	-	405.899
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	225.455	3.900	6.225	235.580	289.695	-	525.275
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	473.050	-	473.050
Rezervisanja	-	-	-	-	18.757	-	18.757
Ostale obaveze	103.755	38	14	103.807	516.706	69	620.582
Ukupno obaveze	564.444	6.161	6.239	576.844	1.466.650	69	2.043.563
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.562.654	-	1.562.654
UKUPNO PASIVA	564.444	6.161	6.239	576.844	3.029.304	69	3.606.217
Neto devizna pozicija na dan: -31.decembra 2014. godine	(1.474)	2.839	19.574	16.938			

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.6. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled namernih i nenamernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, a isključuje reputacioni, strateški i poslovni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja skup sistematičnih aktivnosti kojima se obezbeđuje identifikacija, procena, praćenje i kontrola operativnih rizika u Banci, kao i potreba za održavanjem određenog nivoa kapitala, kako bi se apsorbovali potencijalni gubici nastali kao posledica događaja operativnog rizika. Upravljanje operativnim rizikom je propisano Politikom za upravljanje operativnim rizikom i sastoji se iz 4 ciklična koraka:

- identifikacija rizika
- procena i merenje rizika
- praćenje i kontrola rizika
- ublažavanje rizika

Banka ne može da eliminiše sve operativne rizike, ali kroz proces samoprocene rizika može da identifikuje propuste u svojim procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost, kao i negativan uticaj operativnih gubitaka na poslovanje i profitabilnost Banke. Kontrola uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Samoprocena daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike koji utiču na procese koji oni kontrolišu.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi Procedure za evidentiranje događaja operativnog rizika. Uloga procesa evidentiranja događaja operativnog rizika je da identifikuje, proceni, kontroliše i smanji mogućnost nastanka i uticaj operativnih rizika i gubitaka.

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci.

U cilju postizanja bolje efikasnosti, pružanja kvalitetnije usluge Banka može doneti odluku da obavljanje određenih poslovnih aktivnosti poveri trećim licima koja ih obavljaju kao svoju pretežnu delatnost, odnosno imaju odgovarajuće iskustvo u njihovom obavljanju. Banka upravlja rizikom eksternalizacije kroz uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima, odnosno pružaocima usluga kao i kroz monitoring aktivnosti nakon potpisivanja ugovora. Ceo proces se sprovodi na bazi Procedure za poveravanje aktivnosti trećim licima.

Rizicima koji proističu iz uvođenja novih proizvoda Banka upravlja kroz identifikaciju svih rizika koji proističu iz uvođenja novog proizvoda, a na način da sve relevantne organizacione jedinice moraju biti upoznate sa uvođenjem novog proizvoda i moraju dati svoje stručno mišljenje koje se odnosi na rizični profil novog proizvoda ili usluge kao i uticaj na rizični profil Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.6. Operativni rizik (nastavak)

Banka je internim aktima, koje čine Okvir za upravljanje operativnim rizikom, obezbedila adekvatan sistem upravljanja rizikom. Pored toga banka je usvojila odgovarajuću organizacionu strukturu, kroz definisanje jasnih uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizicima:

- Upravni odbor je odgovoran za preispitivanje politika
- Izvršni odbor je odgovoran za usvajanje procedura za upravljanje operativnim rizicima i nadgledanje sprovođenja Politike za upravljanje operativnim rizikom
- Tim za kontrolu rizika i modeliranje je odgovoran za kreiranje odgovarajućih alata, politika, procedura i tehnika kojima se reguliše proces upravljanja operativnim rizikom, za praćenje i sprovođenje politika i procedura u svojoj nadležnosti, za pružanje informacija o izloženosti Banke operativnim rizicima, za predlaganje aktivnosti za ublažavanje operativnih rizika i praćenje sprovođenja akcionih planova kao i kontinuirano ukazivanje značaja problematike i podizanje svesti o operativnim rizicima u svim organizacionim delovima Banke
- Organizacione jedinice u okviru Banke su odgovorne da identifikuju, procenjuju, prate i prikupljaju podatke o izloženosti operativnom riziku u skladu sa Okvirom za upravljanje operativnim rizicima. Svaka organizaciona jedinica ima svoje koordinate za operativni rizik, imenovane od strane nadležnog rukovodioca, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom.

Efikasnost upravljanja operativnim rizikom je pod nadzorom Forum za upravljanje operativnim rizikom.

Forum kontroliše i analizira informacije koje obezbeđuje Tim za kontrolu rizika i modeliranje o događajima nastalim po osnovu operativnih rizika, kao i o rezultatima radionica samoprocene operativnih rizika i sprovođenja akcionih planova.

Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši se izradom budžeta usklađenog sa propisanim pokazateljima i kontinuiranim praćenjem realizacije tog budžeta.

U 2015. godini, Banka je obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo Banke smatra da knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata aproksimiraju njihove fer vrednosti na dan bilansa stanja.

Na dan 31. decembra 2015. godine, po fer vrednosti iskazana su stalna sredstva namenjena prodaji i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Sva ostala sredstva i obaveze Banke su iskazane po amortizovanoj vrednosti i varijabilnim kamatnim stopama, kojima se u redovnim intervalima ponovo određuje cena. Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza ne odstupa značajno od njihove fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti sa rokom otplate dužim od dve godine uglavnom nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Za učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu vršen je test obezvređenja na dan bilansa i s tim u vezi izvršene korekcije.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti

Rukovodstvo Banke smatra da je fer vrednost finansijskih instrumenata, koji nisu vrednovani po fer vrednosti, ne odstupa u materijalno značajnom iznosu od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Sledeće tabele prikazuju sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, za 2015 godinu. U 2014. godini banka nije posedovala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

2015. godina

RSD 000

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	179.987	-	179.987

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica banke su članovi Upravnog odbora i članovi Telenor grupe.

- (a) Poslovni odnosi sa članovima Upravnog i Izvršnog odbora, članovima organa upravljanja i članovima porodica ovih lica

Naknade članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke u toku 2015. i 2014. godine, iskazane u bruto iznosima, prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2015.	31.12.2014.
Naknade članovima Izvršnog odbora	50.679	36.427
Naknade članovima Upravnog odbora	2.876	2.303
Ukupno	53.555	38.730

- (b) Transakcije sa ostalim povezanim licima

Pored navedenog, Banka ulazi u poslovne odnose sa ostalim licima koja su povezana sa bankom. Sledeće tabele prikazuju stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2015. godine, kao i odgovarajuće prihode i rashode nastale po osnovu poslovnih odnosa sa ostalim povezanim licima u toku godine, zaključno sa datumom bilansa stanja:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Telenor doo Beograd	38.237	1.873.353	226.272	4.922
Telenor Digital	-	3.963	2.665	-
Telenor global shared service	-	868	6.601	-
Telenor doo Montenegro	-	-	3.382	-
Telenor Common Operations	-	3.342	-	19.724
Telenor ASA	-	277	277	-
Telenor Myanmar	489	-	-	-
	38.726	1.881.803	239.197	24.646

Sledeća tabela prikazuje transakcije sa ostalim povezanim licima na dan 31. decembar 2014. godine:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Telenor doo Beograd	9.314	574.218	81.589	1.413
Telenor Digital	-	2.149	2.674	-
Telenor global shared service	-	4.180	5.573	-
Telenor doo Montenegro	-	1.611	4.768	-
Telenor Common Operations	71	-	-	24.244
Telenor ASA	-	140	140	-
	9.385	582.298	94.744	25.657

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima (nastavak)

Uslovi transakcija sa povezanim licima

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza kao i prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih tržišnih kamatnih stopa.

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2016. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2015. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama, u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2015. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarne nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje značajne korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U hiljadama dinara	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
EUR	121,6261	120,9583
USD	111,2468	99,4641
CHF	112,5230	100,5472

35. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u izveštaju o tokovima gotovine:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Žiro račun	175.358	80.270
Gotovina u blagajni	516.643	299.414
Devizni računi kod banaka	445.125	321.047
Overnight plasmani bankama	-	80.500
Ukupno	<u><u>1.137.126</u></u>	<u><u>781.231</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Telenor banke, izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa pravnim licima i preduzetnicima na dan 30. novembar 2015. godine.

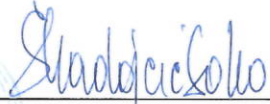
Ukupno neusaglašena potraživanja iznose 182 hiljade dinara, ukupno neusaglašene obaveze iznose 1.615 hiljada dinara.

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

25 februara 2016. godine izvršena je dokapitalizacija emisijom akcija u ukupnom iznosu 607.420 hiljada dinara.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2015. godinu.

Beograd, 05. april 2016. godine

		
Martin Navratil		Sanja Radojčić Sobo
Predsednik Izvršnog odbora		Član Izvršnog odbora

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2015. GODINE**

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. UVOD

A Banka je osnovana kao Alco Banka 15. maja 1996. godine, na osnovu dozvole za rad dobijene od Narodne banke Jugoslavije (u daljem tekstu: NBJ) i upisa u registar kod Privrednog suda u Beogradu. U novembru iste godine, dobila je dozvolu NBJ za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta novčanih depozita,
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita,
- obavljanje deviznih, devizno - valutnih i menjačkih poslova,
- izdavanje platnih kartica,
- izdavanje hartija od vrednosti,
- davanje garancija, avala i drugih oblika jemstava,
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti,
- obavljanje poslova domaćeg i ino platnog prometa,
- kupovinu i naplatu potraživanja,
- obavljanje poslova finansijskog inženjeringa i konsaltinga,
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Kupovinom sto odsto akcija A Banke, od juna 2007. godine, bankarsko-osiguravajuća grupacija KBC Grupa prisutna je i na tržištu Srbije. Promenom imena u Agenciji za privredne registre, A Banka je od 6. marta 2008. godine registrovana pod novim imenom - KBC Banka a.d. Beograd.

Dolaskom novog vlasnika, KBC Grupe, KBC Banka je pratila strateške ciljeve KBC Grupe u regiji centralne i istočne Evrope, sa pretežnim usmerenjem na ponudu usluga u segmentu stanovništva i MSP.

19. decembra 2013. godine, KBC Banku je preuzela Telenor Grupa, u cilju stvaranja sinergije telekomunikacionih usluga i finansijskih usluga. Telenor Danemark Holding je preuzeo 100 odsto akcija KBC banke sa ciljem da građanima Srbije posredstvom Telenor banke ponudi savremene i inovativne mobilne finansijske usluge.

Telenor grupa jedan je od najvećih mobilnih operatera u svetu. Broji 179 miliona korisnika na 13 tržišta – u Skandinaviji (Norveška, Švedska i Danska), centralnoj i istočnoj Evropi (Mađarska, Srbija, Crna Gora i Bugarska) i Aziji (Tajland, Malezija, Bangladeš, Pakistan, Mjanmar i Indija).

Telenor posluje na tržištu Srbije od 2006. godine, kada je, s početnim ulaganjem od 1,53 milijarde evra, postao najveći pojedinačni investitor u Srbiji. Sa 3,1 miliona korisnika danas, Telenor Srbija pomaže ljudima da iskoriste sve prednosti savremenih komunikacija.

Sa Telenor grupom kao novim vlasnikom, putovanje prema novoj viziji bankarstva na tržištu Srbije je počelo.

Bankarske aktivnosti Telenor banke u 2014. godini razvijane su u saglasnosti sa ciljevima i principima postavljenim u Poslovnoj politici, njihovom implementacijom u procedurama i aktima Banke kao i implementacijom instrumenata i mera koje će doneti i preduzeti organi upravljanja Banke u skladu sa Poslovnom politikom i Statutom Banke.

Poslovna politika i Strategija Telenor Banke ad Beograd za 2015. godinu je razvijena na osnovu sledećih ključnih elemenata:

- ▶ Implementacija novog poslovnog modela sa fokusom na pružanje bankarskih usluga fizičkim licima putem interneta i mobilnog bankarstva;
- ▶ Reorganizacija poslovnih procesa (uključujući nadograđenu IT infrastrukturu skrojenu prema zahtevima poslovnog modela Telenor banke);
- ▶ Planirani obim i struktura aktivnosti kao i definisani ciljevi su navedeni u budžetu Telenor banke za period 2015-2017.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. PRINCIPI I STRATEGIJA

U svojim aktivnostima, Banka se rukovodi interesom svojih akcionara i klijenata, poštujući interese drugih u svrhu ostvarenja ravnopravnih zajedničkih odnosa.

Pristup servisima i resursima Banke je omogućen svim potencijalnim klijentima, prema uslovima definisanim u Opštim uslovima Poslovanja.

U 2015. godini, Banka se pri plasiranju sredstava rukovodila principima sadržanim u novoj Politici za Upravljanje Kreditnim Rizikom Banke za fizička lica.

U toku 2015. godine, Telenor banka je pratila strateške smernice:

1. Naglasak na poslovima sa stanovništvom na bankarskom tržištu i na pružanju inovativnih usluga iz domena internet i mobilnog bankarstva. Cilj Banke je da, pre svega ostvari poslovnu saradnju sa klijentima pružajući „osnovne bankarske usluge“ kako bi uvećala bazu tekućih računa, sa što većim učešćem aktivnih klijenata, ostvarujući višu osnovicu za generisanje prihoda od naknada, ali i dobru osnovicu za prodaju ostalih bankarskih proizvoda koji nose veći prihod, kao što su krediti ili kreditne kartice.
2. Uvećanje tržišnog učešća u poslovanju sa stanovništvom na strani pasive bilansa stanja, što podrazumeva unapređenje depozitnih proizvoda, koji omogućavaju klijentima iznad prosečnu fleksibilnost i prinos što je osnovni instrument ekspanzije. Ovakav asortiman proizvoda će omogućiti očuvanje konkurentne prednosti Banke.
3. Povećanje tržišnog udela u poslovanju sa stanovništvom na strani aktive bilansa stanja. Osnovni proizvodi u ovom domenu su kratkoročni i srednjeročni krediti i kreditne kartice. Kroz ove proizvode Banka je u stanju da iskoristi svoje prednosti komfornog načina plaćanja, generiše prihode od kamata i naknada i ostvari prednosti koje pruža prodaja šireg asortimana usluga.
4. Banka je omogućila klijentima da koriste bankarske usluge kroz elektronske kanale i mrežu bankomata. Svaki proizvod/usluga je dostupan elektronski u najvećoj mogućoj meri, pod uslovom da je to u saglasnosti sa relevantnim zakonima Republike Srbije i drugim propisima. Banka koristi prisustvo Telenorovih prodajnih mesta da bi po potrebi preuzimala dokumentaciju od klijenata i/ili dobijala pisanu saglasnost klijenata.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Telenor Banka je na kraju 2015. godine brojala 154 zaposlena.

Bankom rukovodi Izvršni odbor banke. Pored Izvršnog odbora, radi obavljanja poslova u Banci, formiraju se sledeće vrste segmenata:

1. Funkcije,
2. Sektori,
3. Službe,
4. Timovi:
 - 4a. Ekspoziture i
 - 4b. Prodajna mesta (ili Prodavnice).

Izvršni odbor Banke organizuje poslovanje Banke i vrši dnevni nadzor nad aktivnostima zaposlenih u Banci, u skladu sa Zakonom o bankama, Statutom, kao i ostalim važećim propisima i aktima Banke.

Funkcije su najsloženije organizacione celine specijalizovane za obavljanje pojedinih oblasti (grupa) poslova, grupisanih prema određenim zajedničkim svojstvima. Funkcije se, po pravilu, sastoje iz sektora, službi i timova/ekspozitura/prodajnih mesta. U Banci se formiraju tri osnovne funkcije:

- I. Funkcija marketinga i tehnologija, kojom rukovodi Predsednik Izvršnog odbora,
- II. Funkcija operacija, kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za operacije, i
- III. Funkcija finansija i upravljanja rizicima, kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za finansije i upravljanje rizicima.

Pored Izvršnog odbora i Funkcija, postoje i sledeći segmenti:

- Segment interne revizije,
- Segment usklađenosti poslovanja,
- Segment strategije i upravljanja projektima,
- Segment marketinga,
- Segment upravljanja sredstvima i gotovinom,
- Segment tehnoloških usluga,
- Segment podrške procesima,
- Segment platnog prometa,
- Segment pravnih poslova i usklađenosti poslovanja,
- Segment računovodstva i izveštavanja,
- Segment finansijske kontrole,
- Segment upravljanja rizicima.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Korporativna društvena odgovornost se vodi u sledećem smeru:

Telenor Banka ostvaruje zajedničke vrednosti za našu kompaniju i društvo u kome posluje. Sve inicijative korporativne društvene odgovornosti su izgrađene na ključnoj kompetenci komunikacijama, a realizovane su kroz projekte Telenor fondacije u Srbiji. Napori Telenor Banke u domenu korporativne društvene odgovornosti počivaju na dva ključna strateška stuba: proširenje benefita kombinovanih bankarskih usluga i telekomunikacionih usluga i integrisanje odgovornih poslovnih praksi u sve aspekte poslovanja.

Telenor Banka se fokusira na stvaranje održivih inicijativa koje stvaraju dugoročnu vrednost kako za ciljne grupe tako i za Telenor banku.

Kao deo Telenor Grupe, Telenor Banka teži najvišim standardima kako u sopstvenoj aktivnosti, tako i kroz aktivnosti svojih partnera. Telenor Grupa usvojila je set principa ponašanja partnera baziranih na međunarodno priznatim standardima koji uključuju ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radu, prava na radu, zaštitu životne sredine i antikorupciju. Svaki partner Telenor banke potpisuje ugovor kojim se obavezuje na poštovanje ovih principa.

U domenu održivog razvoja i zaštite životne sredine Telenor Banka je posvećena minimiziranju negativnih uticaja na životnu sredinu. U meri u kojoj je to moguće, čine se napori da se smanji potrošnja energije i da se racionalno upravlja otpadom u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti. Telenor Banka zakupljuje poslovni prostor u energetske efikasnoj zgradi koja poseduje BMS (Building Managerial System), a koji pruža mogućnost uštede energije.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. UPRAVLJANJE RIZIKOM

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom kontinuiranog procesa identifikovanja, merenja i praćenja rizika, kao i uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola. Procesi upravljanja rizikom su presudni za profitabilno poslovanje Banke.

Upravljanje rizicima omogućava višem menadžmentu Banke da se efektivno suočava sa neizvesnostima koje su sastavni deo bilo koje poslovne aktivnosti kao i sa time povezanim rizicima i prilikama, povećavajući na taj način kapacitet Banke za stvaranje vrednosti. Stoga, Banka stalno nastoji da ima dobro utemeljen proces upravljanja rizikom koji se primenjuje na svim nivoima poslovanja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika. Međutim, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika, kao što su Odbor za upravljanje kreditnim rizikom (CRMC), Odbor za upravljanje operativnim rizicima (ORC) i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke, dok je Izvršni odbor odgovoran za njihovo sprovođenje. Politike upravljanja rizikom navode ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizikom i kapitalom definišu kako Banka bira da postigne ciljeve (nivo ambicija) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Banka poštuje sledeće osnovne principe upravljanja vrednošću i rizikom:

- ▶ Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je neraskidivo međusobno povezano.
- ▶ Upravljanju rizikom se pristupa iz sveobuhvatnog, širokog bankarskog ugla, uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- ▶ Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Služba za upravljanje rizicima posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Organizacija upravljanja rizikom

Model upravljanja rizikom Telenor banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- ▶ *Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju),*
- ▶ *Izvršni odbor,*
- ▶ *Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).*

Ovi odbori se koncentrišu na globalno upravljanje rizikom i na praćenje stvaranja vrednosti i adekvatnosti kapitala Banke. Redovno izveštavanje Odboru za reviziju osigurava da postoji dovoljan protok informacija relevantnim članovima Upravnog odbora. Svake godine, Upravni odbor određuje granice tolerancije rizika. Izvršni odbor je odgovoran za sprovođenje strategije za upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom koja je definisana od strane Upravnog odbora i daje glavne smernice upravljanja. Direktor sektora za finansije i rizik (CFRO), koji je član Izvršnog odbora, nadzire upravljanje rizikom. ALCO odbor Banke donosi odluke o investicijama i finansiranju i takođe prati moguće izloženosti riziku.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

► Specijalizovani odbori za rizik

Ovi odbori se koncentrišu na razvoj okvira za jedan određeni tip rizika ili grupu aktivnosti na nivou cele Banke i nadgledaju proces upravljanja ovim rizikom. Vođeni od strane CFRO-a, Odbori za rizik se sastoje iz predstavnika linijskog menadžmenta i Službe za upravljanje rizicima i izveštavanje.

- *Odeljenje za internu reviziju* je zaduženo za planiranje revizije i kontroliše usklađenost okvira za upravljanje rizikom sa pravnim i regulatornim uslovima, efikasnost i efektivnost sistema za upravljanje rizikom i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizikom, kao i način na koji se linijski menadžment bavi rizikom van ovog formalnog okvira.
- *Linijski menadžment* ima primarnu obavezu da upravlja vrednošću i rizikom. On osigurava da okvir za upravljanje rizikom, koji se odnosi na poslovanje, bude ugrađen u poslovanje putem politika i procedura. Linijski menadžment takođe ima zadatak razvoja transakcionih modela rizika.
- *Služba za upravljanje rizicima* meri rizike, adekvatnost kapitala i stvaranje vrednosti za sve poslovne linije i izveštava svoje nalaze upravi. Takođe, ova služba je zadužena za validaciju transakcionih modela za merenje rizika. U tom smislu, postoji jasno razdvajanje odgovornosti u okviru za merenje rizika jer se osoblje za validaciju razlikuje od osoblja za modeliranje.

Politika adekvatnosti kapitala

Svrha procene profila adekvatnosti kapitala je da osigura da Banka poseduje dovoljno kapitala da pokrije rizike kojima je izložena. Takođe, kroz ovaj proces Banka ima priliku da upravlja kapitalom na proaktivan način. Time je omogućeno najvišem menadžmentu Banke da proceni da li su poslovni planovi u skladu sa kapitalom koji je dostupan i po potrebi da blagovremeno deluje. Banka teži da proces procene adekvatnosti kapitala uključi u procese donošenja odluka na svim nivoima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija obuhvata jasne procedure, procese i sisteme koji su uvedeni da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost.

Upravljanje rizikom na nivou portfolija podrazumeva periodično izveštavanje performansi konsolidovanog kreditnog portfolija (ili potportfolija), praćenje discipline poštovanja limita i samo upravljanje kreditnim portfoliom banke.

Služba za upravljanje rizikom je odgovorna za procenu izloženosti kreditnom riziku kao i da svoje analize kreditnog rizika uključi u redovno izveštavanje Odbora za upravljanje rizicima. Ova procena uključuje redovno poređenje izloženosti riziku sa postojećim limitima (internim ili eksternim) ili ciljevima.

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti, Banka na svaki datum bilansa stanja, utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do ispravke vrednosti. Ukoliko postoji neki objektivni dokaz da je došlo do ispravke vrednosti, Banka priznaje sve nastale gubitke usled ispravke vrednosti kroz bilans uspeha. Samo gubici koji su zaista nastali se mogu priznati kao gubici usled ispravke vrednosti. To znači da se gubici koji se očekuju usled budućih događaja, bez obzira na njihovu verovatnoću, ne priznaju.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***5. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)**

Procena obezvređenja plasmana se zasniva na dodeljenom internom kreditnom rejtingu. Banka vrši procenu obezvređenja na dva nivoa, individualnom i grupnom. Banka određuje visinu ispravke vrednosti za svakog klijenta ili plasman kod koga je na individualnoj osnovi utvrđeno postojanje objektivnog dokaza obezvređenja. Banka grupno procenjuje obezvređenje kredita koji nisu pojedinačno značajni, kao i pojedinačno značajnih kredita za koje ne postoje objektivni dokazi o individualnom obezvređenju. Procena obezvređenja se vrši na mesečnom nivou i tom prilikom se analizira svaki poseban kreditni portfolio, koji predstavlja specifičnu grupu kredita i plasmana sa sličnim karakteristikama.

U toku 2015. godine, usled promene poslovnog modela Banke, Telenor banka se fokusirala na dalje unapređenje informacionog sistema, proširenje baze klijenata i privlačenje štednih depozita, kao i uvođenje novih kreditnih proizvoda. Banka je tokom 2015. godine u saradnji sa Telenor d.o.o. kreditnu aktivnost uglavnom zasnivala na finansiranju prodaje mobilnih uređaja putem namenskih kredita, čije je pokriće garantnim gotovinskim depozitom kompanije Telenor d.o.o. rezultiralo u pokriću celokupnog kreditnog rizika Banke proisteklog iz ovog portfolia. Tokom oktobra meseca 2015 godine Banka uvodi novi kreditni proizvod namenjen stanovništvu, 3 u 1 Kreditni limit, koji do kraja 2015. godine uvećava kreditni portfolio i povećava izloženost banke kreditnom riziku.

Kao deo ugovora o prodaji i kupovini akcijskog kapitala KBC banke a.d. Beograd koji je potpisan sa KBC Insurance (prethodni vlasnik KBC banke) i Telenora, definisane su i klauzule kupoprodajne transakcije koje omogućavaju Telenor banci da bude potpuno zaštićena od rizika koji se odnose na zadržani portfolio KBC banke koji je bio prisutan u bilansima Banke tokom 2015 godine, ali u značajno umanjenom iznosu u odnosu na 2014. godinu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik od pojave negativnog efekta na finansijski rezultat i kapital Banke usled nemogućnosti Banke da ispuni svoje dospele obaveze. Osnovni cilj upravljanja likvidnošću je da obezbedi Banci stabilnost u finansiranju, neometan kontinuitet poslovanja i generisanja prihoda, kako u slučaju redovnih uslova, tako i u periodu krize likvidnosti, pri čemu kriza može biti uzrokovana pogoršanjem opštih uslova na tržištu ili poslovanjem same Banke.

Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti je uspostavljen od strane Upravnog odbora Banke, a za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom, Služba za upravljanje rizicima i Funkcija za informacione tehnologije.

Merenje rizika likvidnosti

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, kao i užim pokazateljem likvidnosti Banke.

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog reda i likvidnih potraživanja Banke drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***5. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)**

U prilogu kretanje prosečnog pokazatelja likvidnosti za prethodni period:

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prosek tokom perioda	11,20	9,23
Najviši	16,92	16,63
Najniži	<u>6,43</u>	<u>6,63</u>
Na dan 31. decembra	<u><u>6,43</u></u>	<u><u>12,09</u></u>

Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom redovno planira, nadgleda i meri neto tokove gotovine prateći aktivu i pasivu Banke prema preostaloj ročnosti i valutnoj strukturi, mereći i upoređujući novčane prilive i novčane odlive, kao i dnevni monitoring neto tokova gotovine po vremenskim periodima prema dospeću radi blagovremenog ispunjenja svih dospelih obaveza Banke. Banka meri i procenjuje rizik likvidnosti po svim značajnim valutama i u totalnom iznosu.

U toku 2015. godine Banka je kroz program štednje po viđenju prikupila značajna dinarska i devizna sredstva građana. Usled nemogućnosti da sva ova sredstva odmah plasira u kreditni portfolio, cilj Banke u domenu upravljanja likvidnošću bio je da višak likvidnosti uloži isključivo u najlikvidnije hartije od vrednosti kao što su hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije, vodeći računa da ne ugrozi kratkoročnu i dugoročnu likvidnost Banke.

Devizni rizik

Devizni rizik potiče od rizika pojavljivanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Za potrebe efektivnog upravljanja i adekvatne zaštite od deviznog rizika, Banka nastoji da ostvari valutnu usklađenost imovine i obaveza prateći i analizirajući izloženost Banke riziku na bazi tekućih i projektovanih otvorenih deviznih pozicija po valutama i trenutnih i očekivanih kretanja deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom nadležni su Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom i Služba za upravljanje rizicima.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije, (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, obračunatih u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije.

Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća. Banka je dužna da odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Dugoročni cilj, u skladu sa rizičnim profilom Banke, je potpuna zaštita od deviznog rizika i uspostavljanje i održavanje deviznih sredstava u iznosu deviznih obaveza Banke, ili u okviru interno postavljenih limita, kao i njihova usklađenost po ročnosti, a u skladu sa propisima i limitima propisanim od strane Narodne Banke Srbije.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)**Kamatni rizik**

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena u nivou kamatnih stopa. Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Kamatnim rizikom Banke upravlja ALCO odbor, podržan od strane Tima za upravljanje sredstvima i gotovinom, koja je prva linija odbrane u vezi sa ovom aktivnošću. Druga linija odbrane, tj. kontrola rizika, je odgovornost Službe za upravljanje rizicima, koja to sprovodi savetovanjem i kreiranjem izveštaja, sa ciljem da se optimizuje rizični/prihodni profil banke.

Služba za upravljanje rizicima je zadužena za praćenje potencijalnog prekoračenja limita kao i za izveštavanje ALCO odbora i Izvršnog odbora o tome.

Banka procenjuje kamatni rizik za svaku valutu po kojoj je izložena značajnom riziku. Smatra se da je banka izložena značajnom riziku u određenoj valuti ako totalna aktiva ili pasiva u toj valuti premašuje 5% ukupne aktive i pasive Banke. Banka je tokom 2015. godine uvela modele za procenu i merenje kamatnog rizika, sagledavajući uticaj kako na profitabilnost tako i na finansijsku stabilnost banke. Banka primenjuje stresna scenarija kako bi sagledala uticaje potencijalnih šokova na tržištu.

S obzirom na aranžman dogovoren kupoprodajnim ugovorom između KBC Insurance iz Belgije i Telenor Grupe, u toku 2015. godine, Banka je i tokom 2015. godine delom bila zaštićena od kamatnog rizika. Namenski depozit položen od strane KBC Insurance-a omogućava Banci pokriće u slučaju izloženosti kamatnom riziku proisteklom iz portfolija nasleđenog od KBC banke.

Banka je tokom 2015. godine formirala bazu klijentskih depozita bez ugovorene ročnosti, stavljajući akcenat na štednju u domaćoj valuti, s tim što su transakcioni depoziti kamatno neosetljivi. Sa druge strane, Banka je imala neznatno malu novu kreditnu produkciju, s obzirom da je fokus bio na razvoju novih kreditnih proizvoda. Kamatno osetljiva aktiva se u najvećoj meri u toku 2015. godine sastojala od ulaganja u državne hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije, kratkoročnih plasmana do nedelju dana domaćim bankama, kao i izloženosti po Kreditnom limitu koji nastaje u poslednjim mesecima 2015. godine.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih ili namernih propusta u radu zaposlenih, usled neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u Banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci kao i u slučaju nastupanja nepredviđenih spoljnih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje reputacioni, biznis i strateški rizik.

Suština procesa upravljanja operativnim rizicima je da odgovornost leži na menadžmentu svih organizacionih delova, koji dobijaju podršku menadžera operativnog rizika i Službe za upravljanje rizicima, a koje nadgleda Unutrašnja revizija, Odbor za reviziju i Izvršni odbor.

Služba upravljanja rizicima je tokom 2015. godine radila na unapređenju gradivnih blokova Okvira za upravljanje operativnim rizicima, uvodeći centralizovanu bazu i koordinate na nivou Banke zadužene za praćenje i prijavu operativnih događaja. Uspostavljen je i komitet za upravljanje Operativnim rizicima koji se sastaje jednom u kvartalu, pri čemu se diskutuju evidentirani događaji i evidentirani operativni rizici.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE

BILANS USPEHA

	Za period 01.01.- 31.12.2015.	Za period 01.01.- 31.12.2014.	Varijansa 2015/2014
Prihodi od kamata	258.483	176.971	46,06%
Rashodi od kamata	(124.383)	(38.874)	219,96%
Neto prihod po osnovu kamata	134.100	138.097	-
Prihodi od naknada i provizija	111.842	34.252	226,53%
Rashodi od naknada i provizija	(84.975)	(34.700)	144,88%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	26.867	(448)	-
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	4.147	-	0,00%
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	16.471	2.490	561,49%
Ostali poslovni prihodi	54.461	91.100	(40,22%)
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-	267.619	(100,00%)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(27.326)	-	-
Ukupan neto poslovni prihod	208.720	498.858	(58,16%)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(456.093)	(342.233)	33,27%
Troškovi amortizacije	(178.179)	(140.251)	27,04%
Ostali rashodi	(824.346)	(868.604)	(5,10%)
Gubitak pre oporezivanja	(1.249.898)	(852.230)	46,66%
Porez na dobitak	-	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(1.796)	(8.515)	(78,91%)
Gubitak nakon oporezivanja	(1.251.694)	(860.745)	45,42%

U 2015. godini zabeležen je rast prihoda od kamata od 46,06% uz istovremeni rast rashoda od kamata od 219,96% što je većim delom rezultat porasta kreditnog portfolia potrošačkih kredita za kupovinu telefona koji se finansira iz namenskog Telenor depozita.

Prihodi od naknada i provizija beleže značajan rast od 226,53% što je rezultat značajnog povećanja baze klijenata u 2015. godini.

Ukupan neto poslovni prihod manji je u odnosu na prethodnu godinu za 58,16% što je rezultat vanrednog efekta oslobađanju ispravki vrednosti kredita koji su naplaćeni iz garantnog depozita u toku 2014. godine.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

BILANS STANJA

	Stanje na dan 31.12.2015.	Stanje na dan 31.12.2014.	Varijansa 2015/2014
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	2.395.667	567.063	322,47%
Finansijska sredstava raspoloživa za prodaju	179.987	-	0,00%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	2.320.226	875.720	164,95%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	456.309	1.129.836	(59,61%)
Kredit i potraživanja od komitenata	1.624.808	114.330	1.321,16%
Nematerijalna ulaganja	319.983	375.467	(14,78%)
Nekretnine, postrojenja i oprema	332.059	299.157	11,00%
Tekuća poreska sredstva	4	4	0,00%
Odložena poreska sredstva	93.425	95.221	(1,89%)
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	33.361	26.775	24,60%
Ostala sredstva	120.343	122.644	(1,88%)
Ukupno aktiva	7.876.172	3.606.217	118,41%
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.729	405.899	(98,10%)
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	5.368.328	525.275	922,00%
Subordinirane obaveze	469.957	473.050	(0,65%)
Rezervisanja	33.675	18.757	79,53%
Ostale obaveze	425.652	620.582	(31,41%)
Ukupno obaveze	6.305.341	2.043.563	208,55%
Kapital			
Aksijski kapital	3.698.663	11.917.458	(68,96%)
Gubitak	(2.130.018)	(10.559.479)	(79,83%)
Rezerve	2.186	204.675	(98,93%)
Ukupno kapital	1.570.831	1.562.654	0,52%
Ukupno pasiva	7.876.172	3.606.217	118,41%

U poređenju sa prethodnom godinom krediti komitentima beleže rast od 1.321,16% jer je Banka započela značajnu kreditnu aktivnost u okviru novog modela poslovanja krajem 2014. godine.

Baza depozita takođe je značajno povećana 922,00% što je u skladu sa strategijom Banke za obezbeđivanje konkurentne prednosti kroz značajnu fleksibilnost depozitnih proizvoda.

7. ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Po završetku poslovne godine izvršena je dokapitalizacija emisijom akcija u ukupnom iznosu od RSD 607.420 hiljada u skladu sa planom.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Iz dugoročne perspektive, ciljevi za period 2015-2017 su:

- Akvizicija – korišćenje sinergije u širenju odnosa sa korisnicima i omogućavanju atraktivnih usluga,
- Angažovanje – davanje korisnicima više razloga da koriste više proizvoda i češće,
- Efikasnost – održavanje vodeće pozicije u kvalitetu usluga i korisničkog iskustva.

U okviru cilja akvizicije, omogućićemo integrisane proizvode i usluge pomoću zajedničkog marketinga i prodaje, uvešćemo ponudu za zaposlene korporativnih klijenata, proširićemo mrežu partnera za plaćanja, izgradićemo ponudu za mala i srednja preduzeća i proširićemo poslovne aktivnosti sa proizvodima iz oblasti osiguranja.

Kako bismo osigurali angažovanje, motivisaćemo korisnike da koriste kreditne proizvode, da prenesu svoja primanja i povećaju mobilna i onlajn plaćanja.

Kako bismo bili efikasni, stavićemo potrebe korisnika u fokus, pojednostavićemo i unaprediti procese, koristićemo regionalni pristup, umanjimo nepotrebne troškove i poboljšati naplatu i kontrolu dugovanja.

Strateška ambicija u domenu tehnologije je isporuka svih tehničkih zahteva koji su stavljeni ispred poslovnih, regulatornih ili potreba postojećeg okruženja. Pažljiv izbor stručnog kadra kako bi se ti zahtevi izvršili glavna je smernica u podeli odgovornosti u timu. Kao rezultat toga postoje različiti načini za ostvarivanje IT usluga koje Banka koristi u punoj meri. Primarni način za obezbeđivanje potrebnih stručnosti je interni razvoj fokusirajući se na izvršavanje aktivnosti koje spadaju u svakodnevni posao. Održavanje i operacije infrastrukture (hardver, softver i mreža) su apsolutni prioritet.

Kroz 2015. godinu bili smo u fazi implementacije projekata sa glavnim fokusom na isporuku kreditnih proizvoda. U periodu 2015-2017 nastavićemo sa implementacijom novih proizvoda i usluga. Ključni strateški pravci za aktivnosti u domenu tehnologije su:

- Pronalaženje različitih načina za ostvarivanje IT usluga i sinergija sa ostalim članicama Telenor grupe kako bismo omogućili optimalne troškove i kapacitet za isporuku poslovnih potreba;
- Kreiranje sposobnosti za IT sigurnost kroz upravljanje sigurnosnim problemima i podešavanje sigurnosnih procesa i alata;
- Dalji razvoj i unapređenje procesa i unapređenje interfejsa kao ostalim delovima organizacije banke;
- Izgradnja kapaciteta u domenu analitike podataka kako bismo osigurali bolje razumevanje aktivnosti korisnika i kako bismo osigurali angažovanje korisnika;
- Praćenje i kontrola željene arhitekture.

Beograd, 5. april 2016. godine

Sanja Radojčić Sobo
Član Izvršnog odbora

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora